

BANKA
SLOVENIJE

EVROSISTEM

**Pregled
makroekonomskih
gibanj**

April 2026

BANKA SLOVENIJE

EVROSISTEM

Naslov: Pregled makroekonomskih gibanj

Številka: april 2026

Izdajatelj:
Banka Slovenije
Slovenska 35, 1505 Ljubljana, Slovenija
www.bsi.si

Uporaba in objava podatkov ter delov besedila
sta dovoljeni le z navedbo vira.

Upoštevani so podatki, dostopni do 17. aprila 2026.

Gradivo je bilo obravnavano na seji Sveta Banke Slovenije
21. aprila 2026.

© Banka Slovenije

ISSN 2820-3011

Besedilo ni lektorirano.

This publication is also available in English.

Kazalo

Povzetek	4
1 Mednarodno okolje	6
2 Denarna politika in finančni trgi	9
3 Domača gospodarska aktivnost	12
Okvir 3.1: Modelska ocena rasti za prvo četrletje	14
Okvir 3.2: Stečaji podjetij v Sloveniji, Nemčiji in EU	15
<hr/>	
4 Trg dela	17
Okvir 4.1: Vloga staranja prebivalstva pri rasti števila delovno aktivnih oseb	19
Okvir 4.2: Minimalna plača v Sloveniji in drugod v EU	21
<hr/>	
5 Tekoči račun plačilne bilance	24
Okvir 5.1: Krepitev konkurenčnega položaja Kitajske in izpostavljenost slovenskega izvoza	27
<hr/>	
6 Inflacija	31
Okvir 6.1: Razčlenitev marčne spremembe medletne rasti cen energentov	33
<hr/>	
7 Fiskalni položaj države	35
8 Statistična priloga	38
9 Seznam kratic	40

Povzetek

Rast domačega gospodarstva naj bi se v prvem četrtletju ohranila, vendar ob znakih umirjanja potrošnje in šibki industrijski proizvodnji. Tveganja za gospodarsko aktivnost in inflacijo so ob zaostrenih geopolitičnih razmerah povečana.

Rast evrskega gospodarstva se je marca po anketnih kazalnikih upočasnila, predvsem zaradi vojne na Bližnjem vzhodu. Upočasnitev je izhajala iz storitvenih dejavnosti ob šibkejšem povpraševanju in povečani negotovosti, kar se odraža tudi v poslabšanem gospodarskem razpoloženju v tem segmentu in med potrošniki. Medtem so se razmere v predelovalnih dejavnostih vsaj prehodno nekoliko izboljšale, a so se hkrati okrepila tveganja zaradi višjih stroškovnih pritiskov in motenj v dobavnih verigah, kar je poslabšalo poslovni optimizem podjetij. Po marčnih napovedih ECB naj bi se gospodarska rast v evrskem območju letos zaradi vojne na Bližnjem vzhodu upočasnila, po osnovnem scenariju na 0,9 %, to je za 0,3 odstotne točke bolj kot v decembrskih napovedih. Inflacija naj bi letos znašala 2,6 %, kar je 0,7 odstotne točke več kot v predhodnih napovedih.

ECB in Fed sta na marčnih zasedanjih ohranila ključne obrestne mere nespremenjene. Svet ECB je odločitev utemeljil z oceno, da se inflacija giblje okoli ciljne ravni 2 % in da je denarna politika ECB v dobrem položaju za ustrezno odzivanje na morebitno stopnjevanje energetskega šoka in njegove učinke na cenovna gibanja. Zaradi višjih cen energentov so se tržna pričakovanja glede nadaljnjega zniževanja ključne obrestne mere Fed v letošnjem letu zmanjšala, medtem ko se za ECB pričakujeta dve zvišanji ključnih obrestnih mer po 25 bazičnih točk.

Dogajanje na finančnih trgih je od začetka marca zaznamoval predvsem izbruh vojne na Bližnjem vzhodu. Zahtevane donosnosti ameriških in nemških državnih obveznic so se marca znatno zvišale ob okrepitvi pričakovanj zaostrovanja denarnih politik centralnih bank zaradi višjih inflacijskih pritiskov, ki jih povzročajo motnje v dobavi energentov. Hkrati so se osrednji svetovni delniški indeksi znižali zaradi preusmerjanja vlagateljev iz bolj tveganih naložb, vrednost ameriškega dolarja pa se je skupaj s ceno nafte okrepila. Po začetku mirovnih pogajanj med ZDA in Iranom v začetku aprila se je razpoloženje na finančnih trgih izboljšalo, kar je vodilo v padec zahtevanih donosnosti državnih obveznic, zvišanje osrednjih delniških indeksov in padec vrednosti ameriškega dolarja proti večini pomembnejših svetovnih valut.

Razpoložljivi podatki za prvo četrtletje nakazujejo ohranjanje rasti domačega gospodarstva, z znaki umirjanja domače potrošnje. Četrtna rast naj bi po naših kratkoročnih napovednih modelih znašala 0,4 %, medletna pa bo višja zaradi nizke lanske osnove. Gospodarska klima se je glede na konec lanskega leta poslabšala, predvsem zaradi februarskega padca zaupanja v predelovalnih dejavnostih. Neposredni vpliv vojne na Bližnjem vzhodu se za zdaj kaže le v izrazitem marčnem porastu inflacijskih pričakovanj potrošnikov, medtem ko bi se širši gospodarski učinki lahko okrepili v nadaljevanju leta. Visokofrekvenčni kazalniki potrošnje na domačem trgu in nekatere anketne ocene povpraševanja nakazujejo umirjanje trošenja že v prvem četrtletju. Hkrati industrijska aktivnost ostaja šibka, zadnje mesece tudi zaradi upada proizvodnje v farmaciji. S strani tujega povpraševanja izhajata dodatni tveganja za izvoznike, in sicer

več stečajev v ključnih evropskih partnericah ter vse večji konkurenčni pritisk Kitajske v celotnem spektru tehnološke zahtevnosti izdelkov.

Blagovna menjava se je v prvih dveh mesecih skrčila na strani izvoza in uvoza, pri čemer je ob upoštevanju cenovnih gibanj izvoz realno upadel, uvoz pa stagniral. Izvoz blaga se je zmanjšal v glavni partnerici, Nemčijo in Avstrijo, pri uvozu pa je bil manjši predvsem uvoz energentov. Ugodni niso niti obeti, saj izvozna naročila in zaupanje potrošnikov na naših ključnih izvoznih trgih ne nakazujejo krepitve tujega povpraševanja v prihodnjih mesecih, hkrati pa industrijska podjetja na naših ključnih uvoznih trgih EU poročajo o pričakovanem porastu prodajnih cen blaga. Storitvena menjava nasprotno ostaja robustna in se še naprej krepi. Rast izvoza storitev je izhajala predvsem iz turizma in izvoza zavarovalniških storitev.

Na trgu dela se v začetku leta ohranja razhajanje med javnim in zasebnim sektorjem, hkrati pa se ob ponovni pospešitvi rasti plač krepijo tudi stroškovni pritiski na konkurenčnost. Število delovno aktivnih je februarja ostalo medletno skoraj nespremenjeno, pri čemer se je v javnem sektorju nadalje povečalo, v zasebnem pa zmanjšalo, zlasti v predelovalnih dejavnostih. K skupnemu gibanju zaposlenosti še naprej pomembno prispeva rast števila starejših zaposlenih, ki izhaja predvsem iz demografskih dejavnikov in kasnejšega upokojevanja. Registrirana brezposelnost ostaja nizka, čeprav se je anketna ob koncu lanskega leta nekoliko zvišala. Rast plač se je januarja znova pospešila, predvsem zaradi 16-odstotnega dviga minimalne plače, ki je bil drugi najvišji v zadnjih dveh desetletjih in med najvišjimi v EU letos. Ob že predhodno visoki rasti stroškov dela in razmeroma šibki produktivnosti to dodatno povečuje pritiske na stroškovno konkurenčnost gospodarstva.

Skupna inflacija, merjena s HICP, se je marca upočasnila na 2,4 %. Upočasnitev je bila posledica nižje medletne rasti cen hrane in energentov, ki je upadla zaradi gibanj cen elektrike, medtem ko je bil prenos višjih veleprodajnih cen nafte v končne cene goriv za zdaj deloma omejen zaradi ukrepov vlade in regulacije cen v prvem delu meseca. Osnovna inflacija je ostala nespremenjena pri 2,3 %. Še naprej jo podpirajo zlasti cene storitev, medtem ko rast cen drugega blaga ostaja nizka. Višje cene energentov in gnojil na veleprodajnih trgih bodo v prihodnjih mesecih predstavljale tveganje za okrepitev inflacijskih pritiskov, saj se lahko višji stroški postopno prenesejo vzdolž proizvodno-nabavnih verig v končne cene blaga in storitev.

Z vojno na Bližnjem vzhodu so se okrepila javnofinančna tveganja, pri čemer se je primanjkljaj države že lani povečal na 2,5 % BDP, medtem ko se je dolg v deležu BDP zaradi nominalnega učinka gospodarske rasti znižal na 65,7 %. Povečanje primanjkljaja odraža visoko rast izdatkov države, ki so jo poganjali predvsem socialna nadomestila, sredstva za zaposlene in investicije, ki so dosegle zgodovinsko največji delež v BDP. Izvajanje plačne reforme letos dodatno povečuje odhodke konsolidirane bilance javnih financ in prispeva k nadaljnjemu povečevanju primanjkljaja. Rast prihodkov se je lani umirila, v prvem četrtletju letos pa so jo podpirali predvsem prispevki za socialno varnost in davek na dodano vrednost. Vojna na Bližnjem vzhodu je poslabšala javnofinančne obete zaradi vpliva na gospodarsko rast in izvajanja energetskih ukrepov, ki morajo biti začasni in ciljno usmerjeni.

Svetovna gospodarska rast se je marca upočasnila zaradi višjih cen energentov in povečane negotovosti, ki so posledica vojne na Bližnjem vzhodu.

Po ugodnem začetku leta se je rast svetovne gospodarske aktivnosti, sodeč po anketnih kazalnikih za marec, upočasnila. Na to kaže znižanje sestavljenega kazalnika PMI na 51 indeksnih točk, pri čemer je pomemben dejavnik poslabšanja predstavljal izbruh vojne na Bližnjem vzhodu (slika 1.1, levo). Povprečna vrednost kazalnika je v prvem četrtletju znašala 52,3 indeksne točke, kar še vedno nakazuje razmeroma ugodno rast svetovnega gospodarstva. Marca se je rast storitvenih dejavnosti izraziteje upočasnila, kar odraža šibkejše povpraševanje ob povečani negotovosti. Rast se je nekoliko upočasnila tudi v predelovalnih dejavnostih, zlasti zaradi povišanih stroškovnih pritiskov, podaljševanja dobavnih rokov in izrazitega poslabšanja poslovnih obetov za prihodnjih 12 mesecev, ki se je znižalo na najnižjo raven v zadnjih petih mesecih. Kljub temu rast predelovalnih dejavnosti prvič po koncu leta 2022 ponovno presega rast storitev.

Ob nadaljevanju vojne na Bližnjem vzhodu in zaprtju Hormuške ožine so negotovost in tveganja za svetovno gospodarsko aktivnost ostali povišani. To se odraža v cenah energentov, ki so bile glede na ravni pred izbruhom vojne na vrhuncu višje za 72 % pri nafti in za 90 % pri evropskem zemeljskem plinu (slika 1.1, desno).¹ Ob naznanitvi dvo tedenskega premirja so se sicer nekoliko umirile, a negotovost glede nadaljnjih motenj v energetske oskrbi ostaja velika.

Slika 1.1: **Kazalniki aktivnosti in cen energentov**

Vir: Bloomberg, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: marec 2026, desno: 16. 4. 2026.
Opomba: Na sliki desno so prikazane cene terminknih pogodb za prvi prihajajoči mesec.

Po marčnih napovedih ECB naj bi bila svetovna gospodarska rast brez evrskega območja letos za 0,3 odstotne točke nižja kot lani. Letos naj bi znašala 3,3 %, v letih 2027

¹ Glede na dan pred vojno, 27. 2. 2026.

in 2028 pa 3,2 % oziroma 3,3 %. Nižja rast bo predvsem posledica vojne na Bližnjem vzhodu in z njo povezanih višjih cen energetskih surovin, ostrejših pogojev financiranja in povečane negotovosti, ki bodo zavirali potrošnjo, investicije in trgovinsko aktivnost. Ti dejavniki bodo izničili del predhodno ugodnih vplivov, povezanih z močnejšo rastjo ob koncu leta 2025, naložbami na področju umetne inteligence in nekoliko nižjimi ameriškimi carinami po sodbi vrhovnega sodišča ZDA.

Zaradi vojne na Bližnjem vzhodu se je marca upočasnila tudi gospodarska rast evrskega območja, ob tem pa so se poslabšali tudi obeti za rast.

Anketni kazalniki kažejo, da se je gospodarska rast marca upočasnila zaradi vojne na Bližnjem vzhodu. Sestavljeni kazalnik PMI se je namreč znižal na 50,7 indeksne točke (slika 1.2, levo), njegova povprečna vrednost v prvem četrletju pa je bila nižja kot prejšnje četrletje. Podražitev energentov in povečana negotovost med potrošniki sta se marca odrazili v močnem upadu kazalnika storitev. Nasprotno so se razmere v predelovalnih dejavnostih še nekoliko izboljšale, predvsem zaradi rasti novih naročil, medtem ko so se tveganja za nadaljevanje rasti na strani ponudbe izrazito povečala. To se odraža v daljših dobavnih rokih vhodnih surovin in motnjah v svetovnih logističnih tokovih. Posledično so se okrepili strokovni pritiski, saj se je rast vhodnih stroškov pospešila na najvišjo raven po oktobru 2022. Poslabšal se je tudi poslovni optimizem, ki je dosegel najnižjo raven v zadnjih petih mesecih in odraža večjo previdnost podjetij.

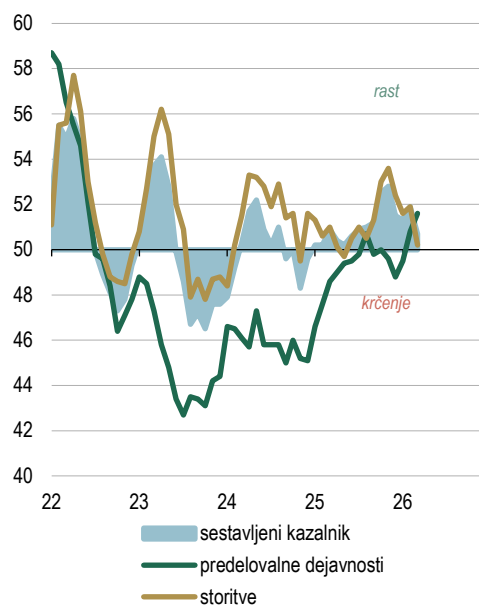
Prav tako se je marca znižal tudi indeks gospodarskega razpoloženja Evropske komisije (slika 1.2, desno). Največje poslabšanje razpoloženja je bilo zaznано med potrošniki ter v trgovinskih in storitvenih dejavnostih, medtem ko v predelovalnih dejavnostih in gradbeništvu upada za zdaj ni bilo. Močno se je znižal tudi kazalnik gospodarskega razpoloženja ZEW in dosegel najnižjo raven v zadnjih 11 mesecih.

Po marčnih napovedih strokovnjakov ECB bo gospodarska rast evrskega območja letos za 0,3 odstotne točke nižja glede na decembrske napovedi 2025. Znašala naj bi 0,9 % in se nato v letih 2027 in 2028 okrepila na 1,3 % in 1,4 %. Poslabšanje napovedi izhaja predvsem iz zaostrenih razmer na Bližnjem vzhodu ter posledično višjih cen energentov in povečane negotovosti, ki bodo prek nižje kupne moči gospodinjstev ter bolj zadržane potrošnje in investicij zavirali gospodarsko rast, zlasti kratkoročno. Srednjeročno bo rast še naprej temeljila predvsem na domačem povpraševanju.

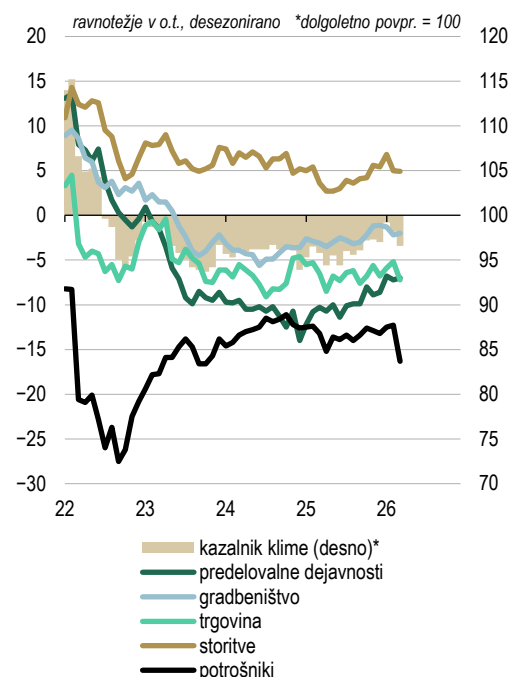
Zaradi velike negotovosti glede trajanja energetskega šoka, gibanja cen energentov ter učinkov na zunanjo trgovino in investicije sta bila poleg osnovnega scenarija pripravljena tudi alternativna scenarija. Neugodni scenarij kaže, da bi bila gospodarska rast evrskega območja letos in prihodnje leto za približno 0,3 oziroma 0,1 odstotne točke nižja od rasti v osnovnem scenariju, nato pa bi leta 2028 to presegla za 0,2 odstotne točke. Še manj ugoden, t. i. zaostreni scenarij pa kaže, da bi bila rast v letih 2026 in 2027 nižja za 0,5 oziroma 0,4 odstotne točke, leta 2028 pa bi jo presegla za 0,5 odstotne točke.

Slika 1.2: **Kazalniki gospodarskih gibanj v evrskem območju**

Kazalnik nabavnih menedžerjev (PMI)

Kazalniki zaupanja v evrskem območju

Vir: Bloomberg, Evropska komisija, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: marec 2026.

Skupna inflacija v evrskem območju je marca poskočila izključno zaradi višjih cen energentov, povezanih z vojno na Bližnjem vzhodu.

Medletna rast cen v evrskem območju, merjena s HICP, se je marca okrepiła za 0,7 odstotne točke na 2,6 % (slika 1.3, levo). K rasti so prispevale le cene energentov, medtem ko sta se osnovna inflacija in rast cen hrane znižali. Cene energentov so bile medletno višje za 5,1 %, potem ko so bile še februarja nižje za 3,1 %. Obrat v medletni rasti odraža zlasti tekoče podražitve pogonskih goriv, povezane z vojno na Bližnjem vzhodu, v manjši meri pa tudi pozitiven učinek osnove.

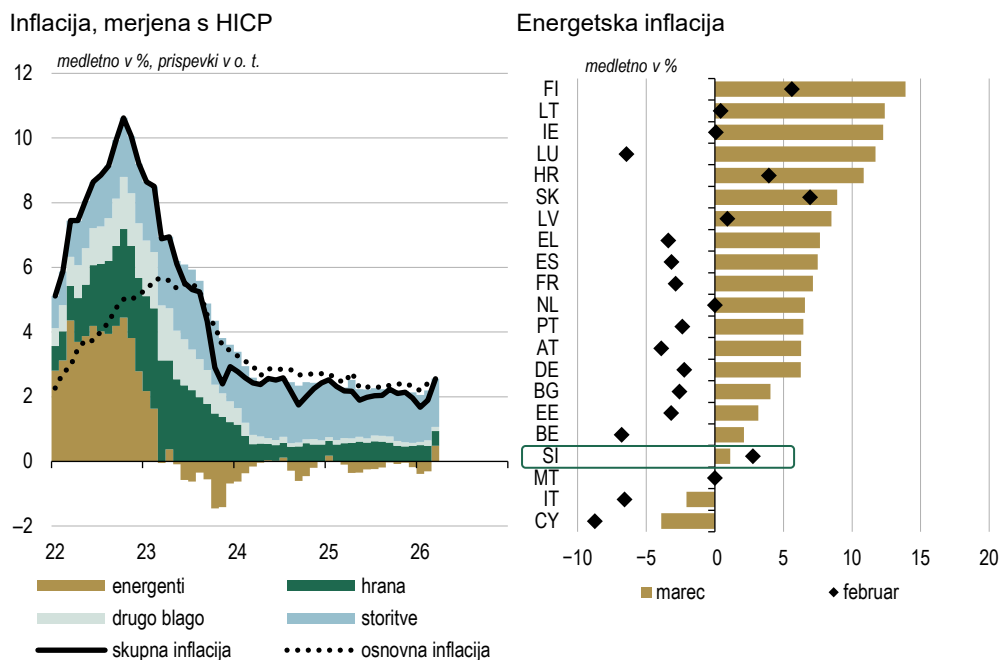
Nasprotno se je medletna rast cen hrane znižala na 2,4 % (februarja 2,5 %). Rast cen predelane hrane je pri 1,7 % upadla šesti mesec zapored, kar odraža nadaljnje umirjanje cen prehranskih surovin na svetovnih trgih. Podobno se je medletna rast cen nepredelane hrane znižala na 4,2 %, kar je za 0,4 odstotne točke manj kot februarja. V prihodnjih mesecih bi se lahko v cenah hrane odrazili višji stroškovni pritiski, povezani s tekočimi podražitvami energentov in gnojil.

Osnovna inflacija, tj. inflacija, merjena brez cen energentov in hrane, se je marca znižala za 0,1 odstotne točke na 2,3 %. K temu je pomembno prispevala upočasnitev storitvene inflacije, ki je bila pri 3,2 % za 0,2 odstotne točke nižja kot mesec prej. Tretji mesec zapored se je znižal tudi kazalnik inflacijskega momentuma v storitvah,² kar sovpada z umirjanjem domačih cenovnih pritiskov. Kazalniki ECB za letos še vedno kažejo normalizacijo plačnih pritiskov, kar bi lahko prispevalo k prihodnjemu umirjanju rasti cen storitev. Medletna rast cen neenergetskega industrijskega (v nadaljevanju: drugega) blaga se je znižala na 0,5 % (februarja 0,7 %) in ostaja blizu predpandemičnega dolgoročnega povprečja. Gibanje še naprej odraža šibke uvozne cenovne pritiskove, povezane z apreciacijo evra in uvozom cenejših izdelkov iz Kitajske.

² Kazalnik inflacijskega momentuma je izračunan kot anualizirana stopnja rasti sezonsko prilagojenega indeksa cen storitev s primerjavo ravnih cen v zadnjih treh mesecih s povprečno ravno v predhodnih treh mesecih.

Skupna inflacija v Sloveniji je bila marca za 0,2 odstotne točke nižja od evrske, predvsem zaradi nižjega prispevka cen energentov, medtem ko sta bili osnovni inflaciji skladni. Razpon skupne inflacije med članicami evrskega območja je znašal 3,1 odstotne točke, pri čemer se je inflacija v povprečju pospešila zaradi višje rasti cen energentov. Te so se med državami razlikovale tudi zaradi različnih davčnih ukrepov. Največje povečanje medletne rasti cen energentov je marca dosegel Luksemburg, zmanjšanje pa edino Slovenija (slika 1.3, desno; več o gibanju energetske inflacije v Sloveniji v okvirju 6.1). Najvišjo skupno inflacijo je dosegla Hrvaška (4,6 %), najnižjo pa ponovno Ciper (1,5 %).

Slika 1.3: Gibanje cen v evrskem območju in energetska inflacija po državah članicah

Vir: Eurostat, ECB, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: marec 2026.

2

Denarna politika in finančni trgi

Marca smo v Evrosistemu obrestno mero za odprto ponudbo mejnega depozita ohranili pri 2,00 %, medtem ko je Fed ključno obrestno mero ohranil v razponu med 3,50 % in 3,75 %.

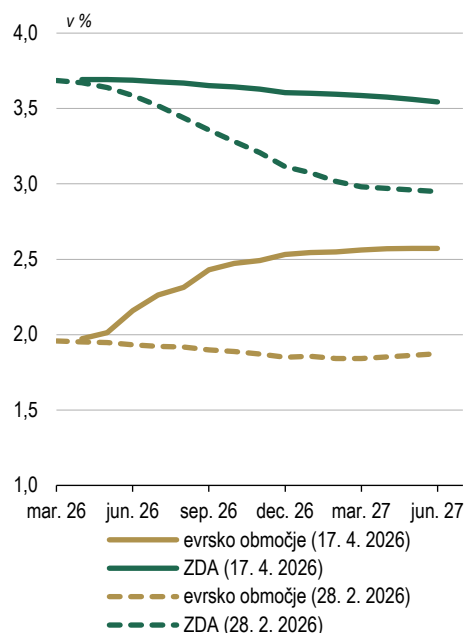
Svet ECB je marca ohranil vse tri ključne obrestne mere nespremenjene. Obrestne mere za odprto ponudbo mejnega depozita, operacije glavnega refinanciranja in odprto ponudbo mejnega posojila tako ostajajo pri 2,00 %, 2,15 % in 2,40 %. Strokovnjaki ECB ocenjujejo, da so zaradi vojne na Bližnjem vzhodu postali makroekonomski obeti precej negotovi, pri čemer ostajajo pozorni na nadaljnji razvoj geopolitičnih razmer in njihove posledice na gibanje cen. Inflacija se giblje okoli 2-odstotnega cilja, dolgoročnejša inflacijska pričakovanja so za zdaj dobro zasidrana, gospodarstvo pa je v zadnjih četrletjih pokazalo robustnost.

Tudi Fed je na marčnem zasedanju zaradi negotovosti glede vpliva konflikta na Bližnjem vzhodu na dolgoročno gibanje inflacije v ZDA ključno obrestno mero ohranil v razponu med 3,50 % in 3,75 %. Ključne obrestne mere so na marčnih zasedanjih ostale nespremenjene tudi v Angliji (3,75 %), Švici (0 %), Kanadi (2,25 %), na Švedskem (1,75 %) in Japonskem (0,75 %). Nasprotno pa je centralna banka Avstralije zaradi vztrajno povišanih inflacijskih pritiskov ključno obrestno mero zvišala za 0,25 odstotne točke, na 4,10 %.

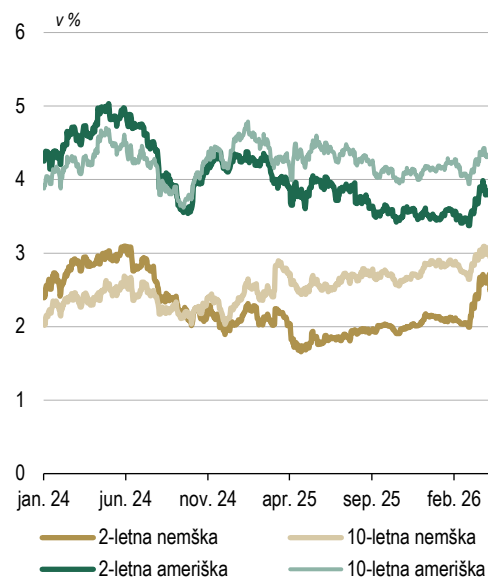
Od začetka marca so se okrepila pričakovanja, da bi inflacija zaradi motenj v dobavi energentov ostala trajneje povišana. Posledično vlagatelji pričakujejo, da bodo centralne banke ohranjale naravnost svoje denarne politike oziroma jo po potrebi dodatno zaostrovale. Iz trenutnih vrednosti obrestnih zamenjav (OIS) namreč izhaja, da finančni trgi po novem do konca leta 2026 pričakujejo dve zvišanji ključnih obrestnih mer ECB po 0,25 odstotne točke, s čimer bi obrestna mera mejnega depozita dosegla 2,50 % (slika 2.1, levo). Za Fed tržni udeleženci pričakujejo, da bo v letošnjem letu ključno obrestno mero ohranil v razponu med 3,50 % in 3,75 %.

Slika 2.1: **Terminske krivulje obrestnih zamenjav in zahtevane donosnosti državnih obveznic**

Terminske krivulje obrestnih zamenjav (OIS) za evrsko območje in ZDA

Donosnosti ameriških in nemških državnih obveznic

Vir: Bloomberg, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: 17. 4. 2026.

Osrednji svetovni delniški indeksi so se ob izbruhu vojne na Bližnjem vzhodu znižali, a so po začetku pogajanj o končanju vojne večinoma pridobili izgubljeno vrednost. Cene energentov so še vedno na povišanih ravneh.

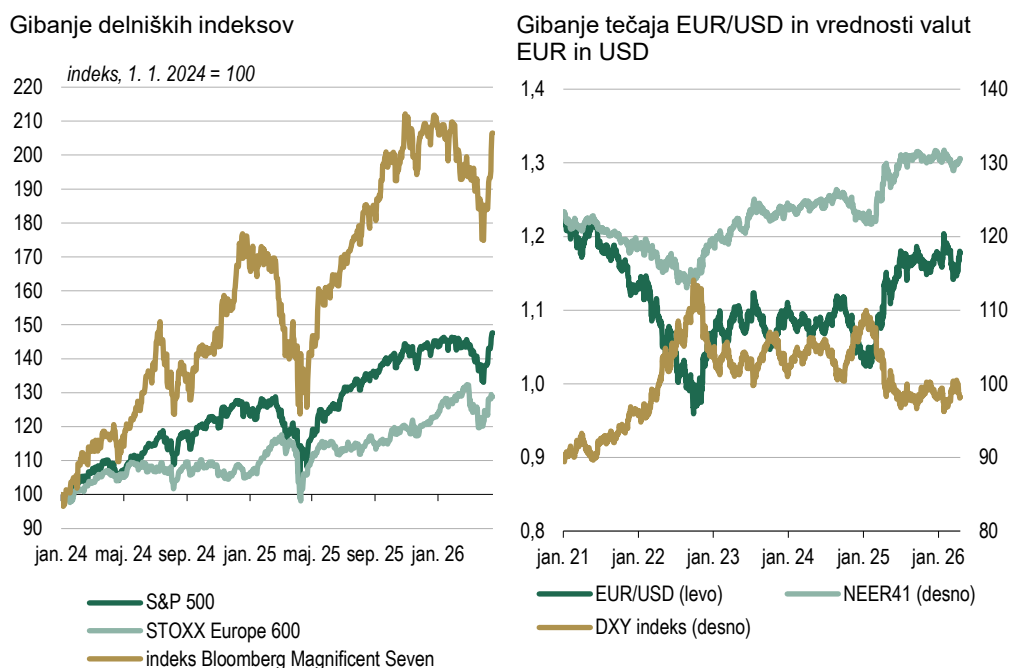
Ob okrepitevi pričakovanj trajnejšega zvišanja inflacije in bolj restriktivne denarne politike ECB in Fed so se zahtevane donosnosti nemških kratkoročnih državnih obveznic od začetka marca zvišale za 0,52 odstotne točke, ameriških pa za 0,40 (slika 2.1, desno). Podobno so se zvišale tudi zahtevane donosnosti dolgoročnih državnih obveznic, in sicer nemških za 0,39 odstotne točke, ameriških pa za 0,38. Rast zahtevanih donosnosti državnih obveznic se je prekinila po dogovoru med ZDA in Iranom o dvotedenskem premirju ter začetku pogajanj o končanju vojne. To je vodilo tudi k padcu razmikov

med zahtevanimi donosnostmi evrskih obveznic z višjim kreditnim tveganjem in nemškimi državnimi obveznicami, ki so bili v marcu na povišanih ravneh zaradi selitve vlagateljev iz bolj tveganih naložb.

Izbruh vojne na Bližnjem vzhodu je skupaj s pričakovanji o višjih ključnih obrestnih merah vplival na padec večine osrednjih svetovnih delniških indeksov v marcu (slika 2.2, levo). Po sklenitvi dogovora med ZDA in Iranom o dvotedenskem premirju in okrepitvi optimizma glede mirne razrešitve vojne so osrednji delniški indeksi večinoma nadomestili izgube iz marca. Osrednji ameriški indeks S&P 500 je od začetka marca pridobil 2,4 % vrednosti in je trenutno na rekordnih ravneh, medtem ko se je indeks največjih sedmih ameriških tehnoloških družb (t. i. Magnificent Seven) zvišal za 6,6 %. Osrednji evropski indeks STOXX Europe 600, ki je konec februarja dosegel zgodovinsko najvišjo raven, se je od začetka marca znižal za 2,7 %. Tehnološko usmerjeni hongkonški indeks Hang Seng je ob povečanih geopolitičnih napetostih v prvi polovici marca izgubil 6,4 % vrednosti, a se je po delni umiritvi razmer na Bližnjem vzhodu okrepil in je trenutno le 1,9 % nižje kot v začetku marca.

Vrednost ameriškega dolarja v razmerju do evra je ob izbruhu vojne na Bližnjem vzhodu in selitvi vlagateljev v varnejše valute najprej zrasla, v nadaljevanju pa ob že omenjenem dvotedenskem premirju izgubila pridobljeno vrednost. Podobno se je gibala vrednost dolarja v razmerju do košarice najpomembnejših svetovnih valut in je trenutno 0,7 % višje kot v začetku marca (slika 2.2, desno). Cena zlata se je od začetka marca znižala za 9,3 % zaradi zvišanja zahtevanih donosnosti državnih obveznic in okrepitve pričakovanj bolj restriktivne politike Fed. Cena nafte Brent se je marca zvišala za 63,3 %, po dogovoru o začasnem premirju v začetku aprila pa upadla za 16,9 %.

Slika 2.2: Gibanja delniških indeksov ter evra in dolarja

Vir: Bloomberg, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek desno: 17. 4. 2026.

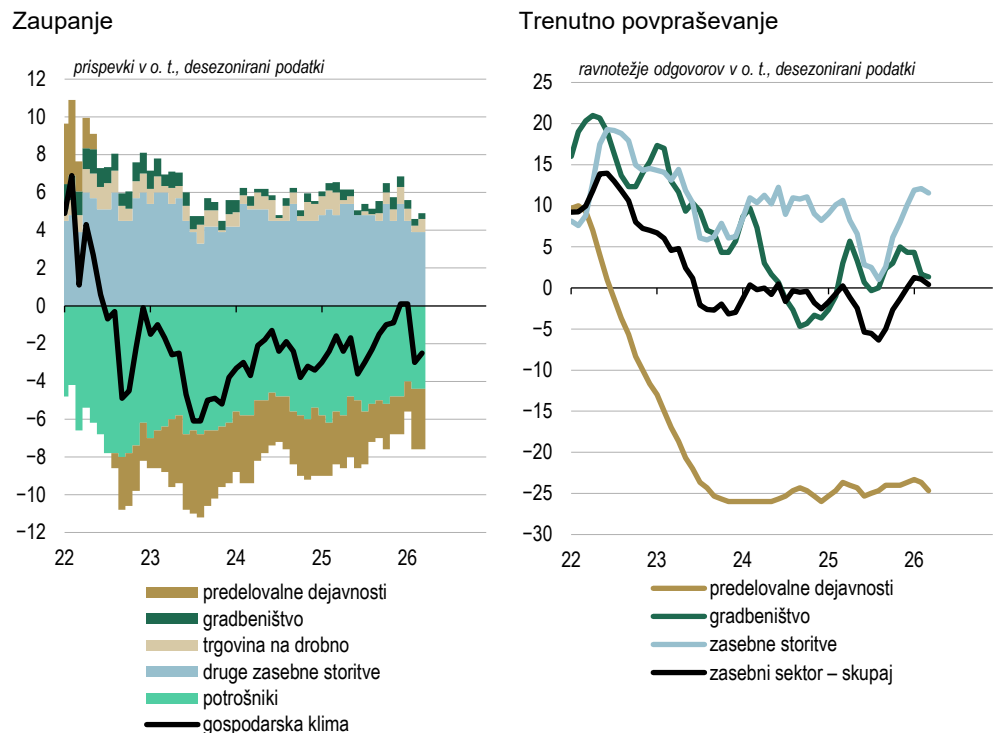
Opomba: Na sliki levo Magnificent Seven sestavljajo družbe Alphabet, Amazon, Apple, Meta, Microsoft, Nvidia in Tesla. Na sliki desno indeks DXY meri vrednost USD glede na košarico šestih valut (EUR, JPY, GBP, CAD, SEK, CHF) glede na vrednost trgovinske izmenjave. Največjo utež ima EUR s 57 %. NEER41 prikazuje nominalni efektivni devizni tečaj EUR proti 41 trgovinskim partnericam. Tečaj EUR/USD prikazuje gibanje vrednosti EUR v primerjavi z USD, pri čemer višja vrednost kaže močnejši evro in obratno.

V nasprotju s pričakovanji zaostritev svetovnih geopolitičnih razmer marca še ni vplivala na domačo gospodarsko klimo.

Čeprav je vojna na Bližnjem vzhodu povečala negotovost v svetovnem gospodarstvu in povzročila šok v nekaterih ključnih dobavnih verigah, se je vrednost kazalnika gospodarske klime v Sloveniji marca v primerjavi s februarjem celo rahlo zvišala (slika 3.1, levo). K temu je prispevalo izboljšanje kazalnika zaupanja v trgovini na drobno, medtem ko v drugih skupinah dejavnosti in med potrošniki ni bilo opaznejših sprememb v razpoloženju. Kljub temu je bila gospodarska klima v prvem četrtletju slabša kot ob koncu lanskega leta, predvsem zaradi padca zaupanja v predelovalnih dejavnostih.³

Anketni kazalniki povpraševanja kažejo, da so razmere v dejavnostih, ki so pretežno usmerjene na domači trg, ostale solidne. Povpraševanje se ohranja razmeroma močno predvsem v zasebnih storitvah, medtem ko se v gradbeništvu že nekaj mesecev postopno umirja (slika 3.1, desno). Kljub temu so gradbena podjetja marca obseg del ocenila kot največji po maju 2023. Poslovno okolje ostaja zaostreno v izvoznem blagovnem sektorju, saj je bilo zaupanje v predelovalnih dejavnostih ob vztrajno šibkem povpraševanju tudi marca nižje kot lani.

Slika 3.1: Anketni kazalniki zaupanja in povpraševanja

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: marec 2026.

Opomba: Na sliki desno sta agregatna kazalnika izračunana s pomočjo deležev v dodani vrednosti.

Zaupanje potrošnikov se je marca ohranilo na razmeroma visoki ravni. V primerjavi z lani ostajajo za zdaj ugodnejše predvsem ocene pričakovanega finančnega stanja gospodinjstev in splošnega gospodarskega položaja v državi. Hkrati pa so potrošniki ob prvih znakih nove energetske krize postali bolj zaskrbljeni glede inflacije, saj se je

³ Zadnja mesečna nihanja kazalnikov zaupanja in aktivnosti so podrobneje prikazana v okvirju 3.1.

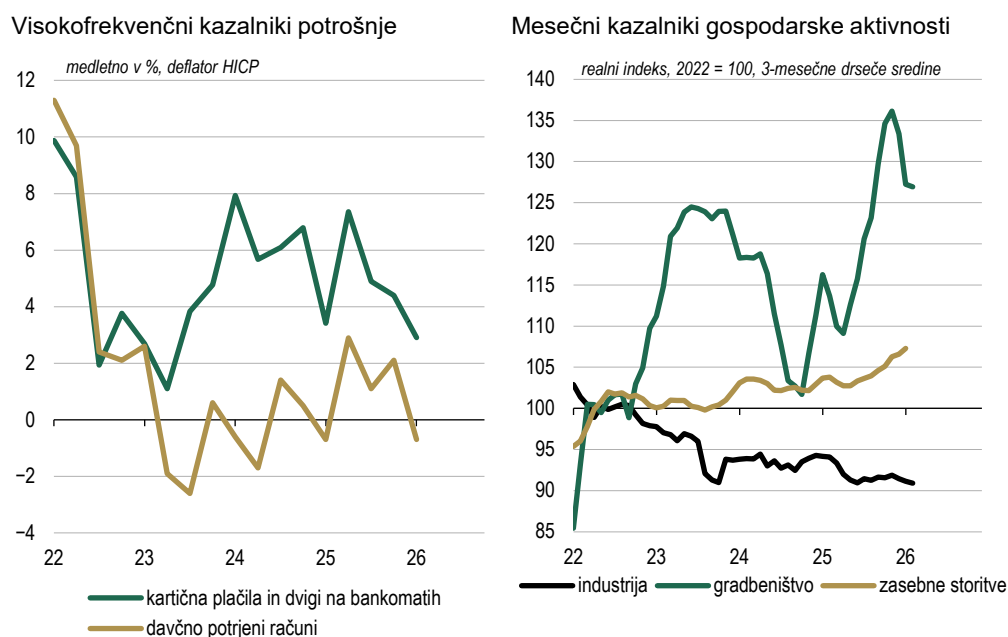
kazalnik gibanja cen v prihodnjih 12 mesecih v primerjavi s februarjem zvišal za 11 odstotnih točk. Dosegel je 63 odstotnih točk, kar je največ po juliju 2022, ko je bil z 11,7 % dosežen vrh rasti cen po pandemiji.

Razpoložljivi podatki za prvo četrletje kažejo umirjanje aktivnosti na domačem trgu in nadaljevanje šibke industrijske proizvodnje.

Visokofrekvenčni kazalniki kažejo upočasnitev rasti trošenja v prvem četrletju. Realna vrednost kartičnih plačil in dvigov na bankomatih je bila medletno večja za 2,9 %, kar je za 1,5 odstotne točke manj kot v lanskem zadnjem četrletju. Odstopanje je še večje pri realni vrednosti davčno potrjenih računov (slika 3.2, levo). K temu je prispeval predvsem šibkejši februar, medtem ko se je potrošnja marca po ocenah ponovno okrepila, kar je lahko deloma povezano s previdnostnim nakupovanjem goriva po napadu na Iran.

Mesečni kazalniki aktivnosti kažejo nadaljnjo rast prihodkov v zasebnih storitvah in umirjanje aktivnosti v gradbeništvu (slika 3.2, desno). Skupni prihodki v zasebnih storitvah so bili januarja medletno večji za 2,1 %, ob precejšnjih razlikah med dejavnostmi. Razmeroma šibka je bila aktivnost v trgovini ter prometu in skladiščenju, močnejša pa v gostinstvu in še bolj v poslovanju z nepremičninami. Gradbena aktivnost, za katero je značilna izrazita nihajnost, se je po nekajmesečnem padanju februarja tekoče zvišala. V prvih dveh mesecih je bila ob nizki lanski osnovi medletno višja za 16,8 %, v največji meri zaradi izvajanja infrastrukturnih investicij države.

Slika 3.2: **Kazalniki gospodarske aktivnosti**

Vir: SURS, Bankart, FURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: prvo četrletje 2026, desno: januar 2026 – zasebne storitve, februar 2026 – industrija in gradbeništvo.
Opomba: Na sliki desno so prikazane zasebne storitve brez finančnih storitev in drugih storitvenih dejavnosti, podatki pa so desezonirani in prilagojeni delovnim dnevom.

Razmere v industriji ostajajo neugodne, saj so negativni trendi prisotni že daljše obdobje (slika 3.2, desno). Industrijska proizvodnja je bila januarja in februarja skupaj medletno manjša za 4,2 % s padci v številnih pomembnejših panogah, tudi energetiki. K agregatnim padcem od lani pogosto prispeva tudi visokotehnoška proizvodnja, pri čemer je bila

po naših grobih ocenah aktivnost v farmacevtski industriji januarja še posebej šibka.⁴ Glede na tehnološko zahtevnost je bila v prvih dveh mesecih aktivnost medletno večja le v nizko tehnološki proizvodnji, predvsem zaradi rasti proizvodnje v živilski industriji.

Okvir 3.1: Modelska ocena rasti za prvo četrletje

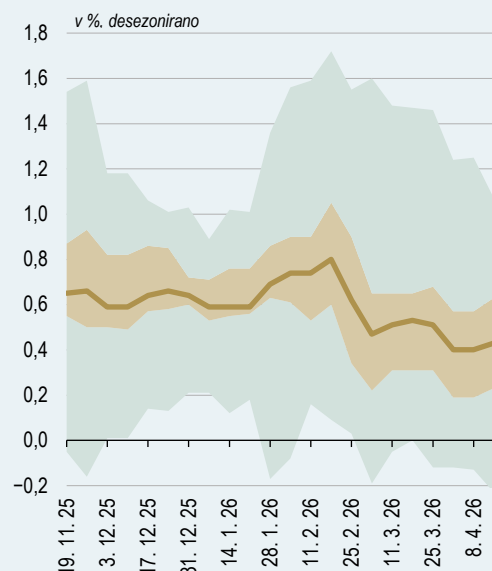
Povprečna ocena nabora kratkoročnih napovednih modelov kaže, da je bila četrletna rast BDP v prvem četrletju 0,4-odstotna in s tem podobna kot v zadnjem četrletju lani.

V trenutni oceni (slika 3.1.1, levo) kazalniki zaupanja odražajo nekoliko slabše razpoloženje v prvem četrletju v primerjavi z zadnjim lanskim. Kazalnik gospodarske klime se je znižal za 1,2 odstotne točke, pri čemer se je zaupanje poslabšalo v večini dejavnosti, z izjemo potrošnikov. Kljub rahlemu izboljšanju v marcu, zlasti zaradi višjega zaupanja v trgovini na drobno, v drugih segmentih prevladuje previdnost ob zaostrenih geopolitičnih razmerah.

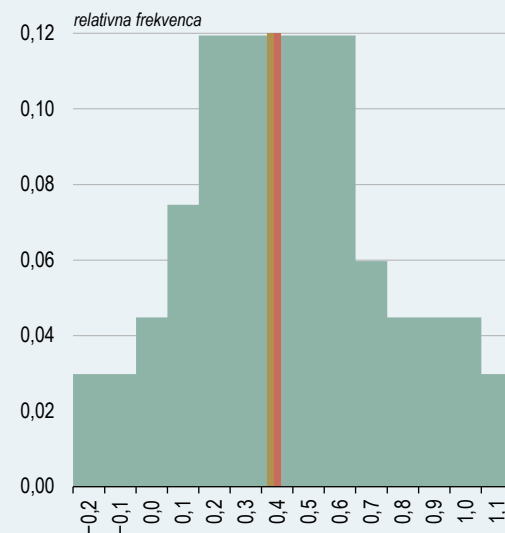
Signali iz mesečnih kazalnikov gospodarske aktivnosti so trenutno raznoliki, a nakazujejo rast v prvem četrletju. Po januarskem povečanju industrijske proizvodnje (za 1,0 %) v rudarstvu in predelovalnih dejavnostih se je aktivnost februarja ponovno nekoliko zmanjšala (za 0,1 %), predvsem zaradi nižje proizvodnje v oskrbi z električno energijo, plinom in paro. To je skladno s podaljšanim obdobjem šibke industrijske aktivnosti.

Slika 3.1.1: Modelska ocena kratkoročne gospodarske rasti

Modelske ocene četrletne rasti BDP – prvo četrletje 2026

Histogram ocen četrletne rasti BDP – prvo četrletje 2026

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Na sliki levo so prikazane modelske ocene četrletne rasti BDP. Zlata interval predstavlja vrednosti med 25. in 75. percentilom vseh ocen, zeleni pa interval med najnižjo in najvišjo oceno. Črta predstavlja povprečno modelsko oceno četrletne rasti BDP za prvo četrletje 2026. Na sliki desno je prikazana porazdelitev modelskih ocen četrletne rasti BDP v prvem četrletju 2026. Navpična zlata črta prikazuje mediano, rdeča pa povprečje vseh ocen. Relativna frekvenca predstavlja delež modelov, ki ocenjujejo določeno rast v celotnem naboru modelov. Datum ocene: 15. 4. 2026.

⁴ Za farmacevtsko industrijo so značilna močna nihanja proizvodnje, ki lahko med posameznimi četrletji v medletnih stopnjah rasti presežejo 20 odstotnih točk.

V gradbeništvu je bila aktivnost januarja zadržana. Vrednost opravljenih gradbenih del se je tekoče znižala za 1,0 %, predvsem zaradi upada v specializiranih gradbenih delih in gradnji inženirskih objektov. Nasprotno se je po večmesečnih upadih okrepila gradnja stanovanjskih in nestanovanjskih stavb. Skupni obseg prodaje v storitvah in trgovini se je na začetku četrtega povečal za 0,6 %, pri čemer so padec v trgovini blažile storitvene dejavnosti, tudi ob spodbudnejši rasti prihodkov.

Trenutni nabor informacij visokofrekvenčnih kazalnikov se odraža tudi v histogramu porazdelitve napovedi (slika 3.1.1, desno). Razpon kratkoročnih ocen, izračunan na podlagi 25. in 75. percentila porazdelitve, trenutno znaša med 0,2 % in 0,6 %.

Okvir 3.2: Stečajni podjetji v Sloveniji, Nemčiji in EU

Število stečajev se je v Sloveniji, Nemčiji in EU v zadnjih letih začelo povečevati, kar je dodaten znak zahtevnejših gospodarskih razmer v Evropi, ki slovenskim izvoznikom slabša obete tujega povpraševanja na ključnih trgih.

Po obsežnih spodbujevalnih ukrepih v času največje pandemične krize leta 2020 in hitrem okrevanju leto pozneje se je evropsko gospodarstvo leta 2022 po začetku vojne v Ukrajini znova znašlo v neugodnem položaju. Geopolitične razmere so se močno zaostrele, cene energentov izrazito zvišale, svetovna trgovinska ureditev se je ob uvajanju sankcij in novih carin začela krhati, gospodarstvo pa soočati z visoko negotovostjo. Ta se letos spet stopnjuje z novim šokom v dobavnih verigah zaradi posledic vojne na Bližnjem vzhodu. V takšnih razmerah se konkurenčnost EU slabša, gospodarska rast pa ostaja šibka s povečano verjetnostjo stagflacije.⁵ Našteti dejavniki otežujejo poslovno okolje in prispevajo k rasti števila stečajev.⁶

Razlike v gibanju stečajev med članicami EU so velike in niso povezane le z makroekonomskimi razmerami, saj se zakonodaja in stečajni postopki med državami močno razlikujejo. EU to področje harmonizira le v omejenem obsegu. Pogoji za obvezno vložitev postopka, vloga sodišč, razmerja med likvidacijo in reorganizacijo ter odgovornost posloводства so urejeni na nacionalni ravni.⁷ Primerjava med članicami in agregatom EU je tako informativne narave, za slovensko gospodarstvo, predvsem izvozni sektor, pa je kljub temu dodaten znak razmer na najpomembnejših trgih, tudi nemškem, ki se lahko letos dodatno zaostrijo.⁸

V obdobju po pandemiji se je število stečajev v Sloveniji začelo povečevati pozneje in v manjšem obsegu kot v Nemčiji in EU (slika 3.2.1). To sovпада z ugodnejšimi domačimi gospodarskimi razmerami zadnja leta, saj je bil BDP lani v primerjavi z letom 2021 večji za 8,4 %, kar je za 7,3 odstotne točke več kot v Nemčiji in za 1,5 odstotne točke nad povprečjem EU.⁹ Po podatkih Eurostata je bilo število stečajev v Sloveniji leta 2025

⁵ Glej na primer: [EU faces 'stagflationary shock' risk despite Iran ceasefire, economy chief warns | Euractiv](#).

⁶ Eurostat med stečaje podjetij vključuje število pravnih enot, ki so v referenčnem četrtem letu kadar koli začele postopek razglasitve stečaja na podlagi sodne odločbe (ta je lahko začasna in ne pomeni nujno prenehanja dejavnosti). Podatki so na voljo v obliki indeksov z izhodiščnim letom 2021 in zajemajo vse dejavnosti z izjemo kmetijstva, gozdarstva in ribolova, javne uprave, obrambe in obvezne socialne varnosti ter dejavnosti gospodinjstev, eksteritorialnih in članskih organizacij. Vključena so podjetja, ki se ukvarjajo s tržno dejavnostjo. Podatki so dosegljivi od leta 2015.

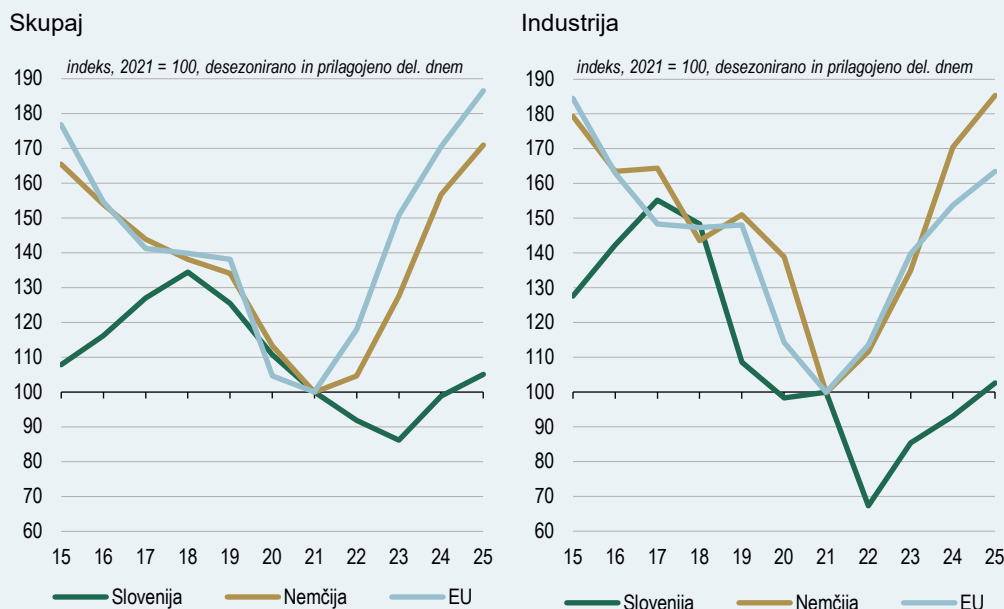
⁷ Glej na primer: [Harmonising certain aspects of insolvency law in the EU](#).

⁸ Glej na primer: [Stečajni v Nemčiji vsako leto v nebo in Drivers of Germany's Growth Downturn](#).

⁹ Podatki za BDP in dodano vrednost v industriji so desezonirani in prilagojeni delovnim dnevom. Vir: Eurostat.

– kljub precejšnji upočasnitvi gospodarske rasti – le za 5,1 % večje kot leta 2021, medtem ko je bilo v Nemčiji in EU večje za 72,8 % oziroma 86,5 %.¹⁰ Razlike so velike tudi v primerjavi s povprečjem obdobja 2015–2019: v Sloveniji je bilo leta 2025 število stečajev manjše za 14,0 %, v Nemčiji in EU pa večje za 17,4 % oziroma 24,3 % (slika 3.2.2). Če se osredotočimo na Slovenijo, lahko razmeroma večje število stečajev pred pandemijo v primerjavi z obdobjem po njej povezujemo z zaključevanjem procesa razdolževanja po dolžniški krizi, pri čemer so podjetja danes v povprečju precej manj zadolžena kot v EU.¹¹

Slika 3.2.1: Stečaj podjetij v agregatu in industriji

Vir: Eurostat, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Vključena so podjetja, ki se ukvarjajo s tržno dejavnostjo.

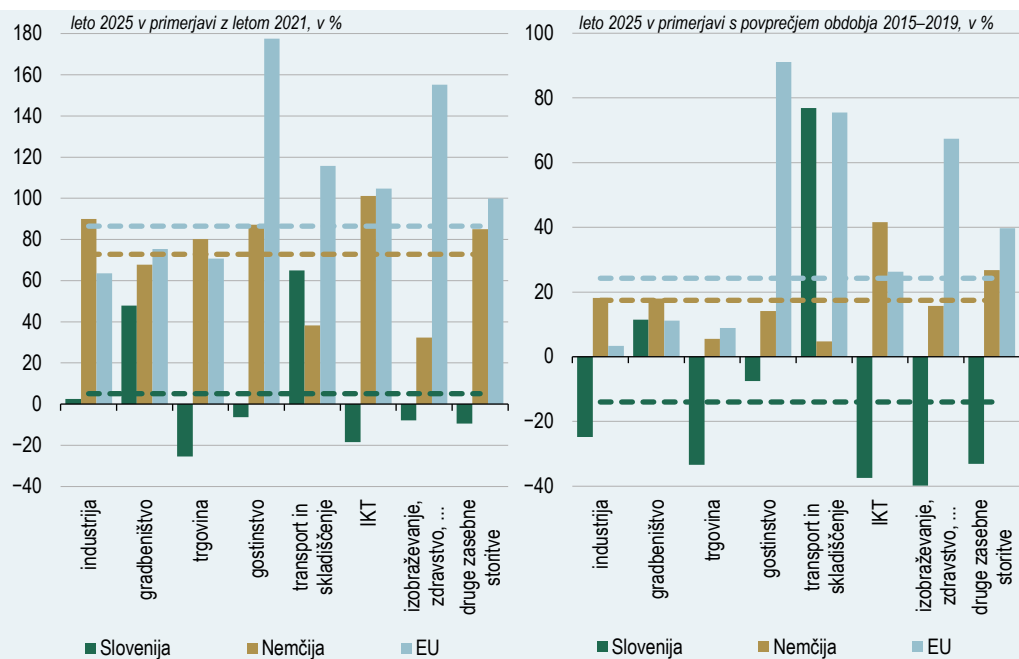
Razlike med skupinami dejavnosti so izrazite. Leta 2025 je bilo v primerjavi z letom 2021 število stečajev v Nemčiji in EU večje v vseh skupinah dejavnosti, v Sloveniji pa le v gradbeništvu, transportu in skladiščenju ter malenkost tudi v industriji. Medtem ko je za gradbeništvo pri nas značilno izrazito nihanje dejavnosti, na katero močno vpliva investicijska aktivnost države, lahko poslabšanje razmer v transportu in skladiščenju ter v industriji povezujemo predvsem z veliko negotovostjo v mednarodni trgovini, izgubo konkurenčnosti in šibkim tujim povpraševanjem. Podobno sliko kaže tudi primerjava s povprečjem obdobja 2015–2019, saj je bilo število stečajev v Sloveniji lani večje le v gradbeništvu ter transportu in skladiščenju, v Nemčiji in EU pa v vseh skupinah dejavnosti (slika 3.2.2).

Čeprav se industrija v EU na splošno sooča z zaostrenimi pogoji poslovanja, so razlike tudi v tem primeru izrazite. V Sloveniji število stečajev industrijskih podjetij sicer narašča, vendar je bilo leta 2025 le za 2,6 % večje kot leta 2021, v Nemčiji in EU pa za 90,0 % oziroma 63,5 %. To sovпада z razmeroma boljšimi razmerami v slovenski industriji, saj je bila njena dodana vrednost lani – kljub padcu – v primerjavi z letom 2021 večja za 7,0 %, kar je za 4,8 odstotne točke nad povprečjem EU, medtem ko je bila v Nemčiji manjša za 5,9 %. Ugodnejša je tudi primerjava s povprečjem obdobja 2015–2019 (slika 3.2.2).

¹⁰ Med članicami EU v tej časovni primerjavi po povečanju števila stečajev (za več kot 100 %) izstopajo Grčija, Madžarska, Francija, Avstrija in Nizozemska, po zmanjšanju (za vsaj 20 %) pa Malta, Romunija, Danska, Hrvaška in Ciper.

¹¹ Po podatkih AJPEŠ je bilo leta 2025 v Sloveniji začelih 1.052 stečajnih postopkov, kar je za 36 več kot leta 2021 in za 223 manj, kot znaša letno povprečje obdobja 2015–2019.

Slika 3.2.2: Stečajni podjetji po skupinah dejavnosti

Vir: Eurostat, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Podatki so desezonirani in prilagojeni delovnim dnevom. Vključena so podjetja, ki se ukvarjajo s tržno dejavnostjo. Prečne črte prikazujejo gibanje vseh stečajev v obravnavanih gospodarstvih. V skupino izobraževanje, zdravstvo so vključene še dejavnosti P do S po SKD 2008. Druge zasebne storitve zajemajo dejavnosti K do N po SKD 2008.

4 Trg dela

Trg dela, ki ostaja tesen, še naprej zaznamuje razhajanje med zaposlovanjem v javnem in zasebnem sektorju.

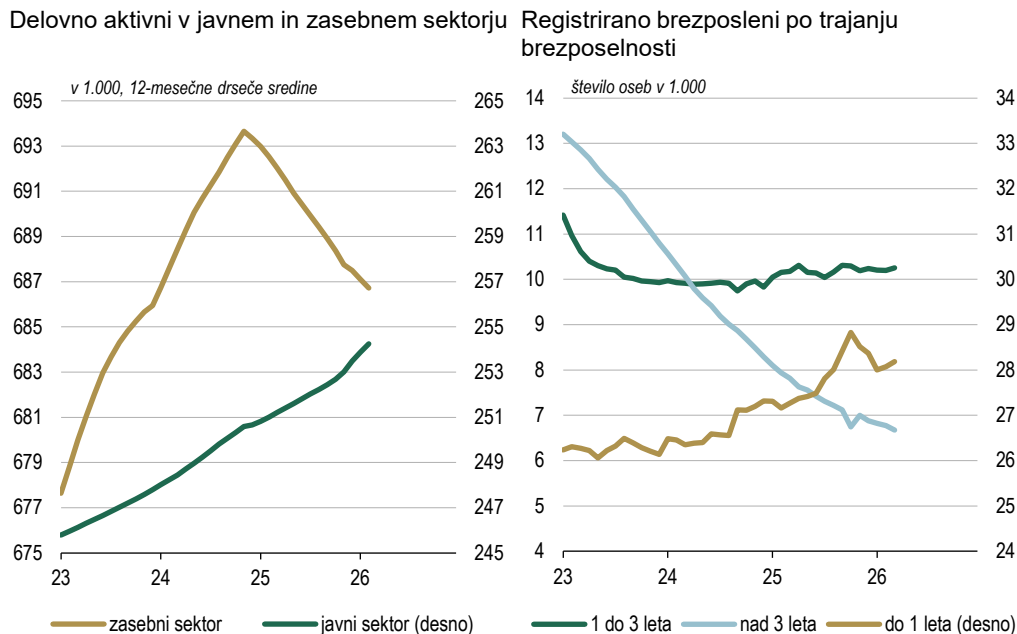
Število delovno aktivnih oseb je februarja ostalo medletno skoraj nespremenjeno in je znašalo 938.412 oseb. Kljub stabilni skupni ravni zaposlenosti pa ostajajo razlike med dejavnostmi in sektorji izrazite. Še naprej izstopa razhajanje med javnim in zasebnim sektorjem (slika 4.1, levo). Februarja je bilo število delovno aktivnih v javnem sektorju medletno večje za 1,8 %, medtem ko je bilo v zasebnem manjše za 0,7 %. K padcu zaposlenosti v zasebnem sektorju so največ prispevale predelovalne dejavnosti, kjer je bilo število delovno aktivnih medletno manjše za 1,5 % (približno 3.100 oseb).

Ob stagnaciji skupnega števila delovno aktivnih je ostalo podobno kot pred letom tudi skupno pričakovano zaposlovanje podjetij. Pri tem se je nekoliko izboljšalo v predelovalnih dejavnostih, medtem ko se je v storitvah opazneje poslabšalo, kar kaže umirjanje povpraševanja po delu v delu gospodarstva, ki je bil v preteklih letih pomemben dejavnik rasti zaposlenosti. Podjetja se še naprej v veliki meri zanašajo na tujo delovno silo, ki blaži izzive podjetij z omejeno domačo ponudbo dela. V zadnjem letu se je največ tujih delavcev zaposlilo v zdravstvu in socialnem varstvu, sledijo izobraževanje in predelovalne dejavnosti. Delež tujih državljanov med delovno aktivnimi je februarja dosegel 15,9 %, kar je za 0,3 odstotne točke več kot pred letom.

Brezposelnost ostaja nizka. Marca je bilo registriranih 45.760 brezposelnih oseb. Podrobnejši podatki kažejo nadaljnje zmanjševanje števila dolgotrajno brezposelnih, medtem ko se število kratkotrajno brezposelnih nekoliko povečuje (slika 4.1, desno). Ob

koncu lanskega leta se je nekoliko zvišala tudi anketna stopnja brezposelnosti, ki je v četrtem četrtletju znašala 4,2 %, kar je za 0,6 odstotne točke več kot leto prej. Kljub temu ostaja razmeroma nizka, trg dela pa še naprej tesen.

Slika 4.1: Delovno aktivni in brezposelni

Vir: SURS, ZRSZ, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: februar 2026, desno: marec 2026.

Opomba: Na sliki levo javni sektor vključuje vse osebe javnega prava in je širši pojem, kot sektor država.

Rast plač se je na začetku leta znova pospešila.

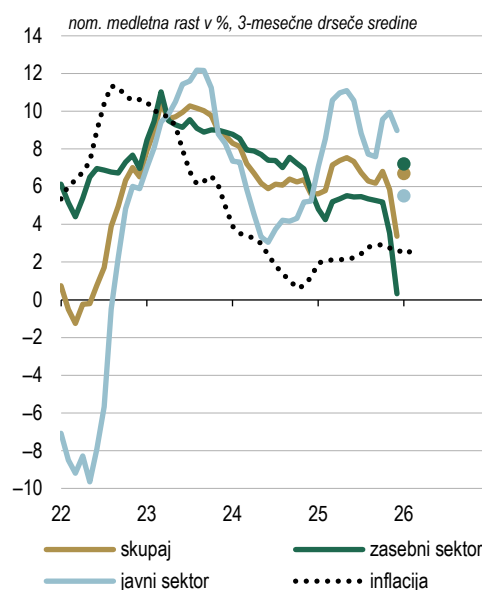
Ob izrazitem dvigu minimalne plače se je rast plač na začetku leta znova pospešila. Januarja je skupna medletna rast plač znašala 6,7 %, kar je za 7,3 odstotne točke več kot decembra (slika 4.2, levo). 16-odstotni dvig minimalne plače je bil ključni dejavnik gibanja plač v zasebnem sektorju, kjer je bila medletna rast januarja s 7,2 % občutno višja kot ob koncu lanskega leta. Decembrski podatki so bili namreč zaznamovani z uvedbo obvezne božičnice, ki je vplivala na gibanje izrednih izplačil. Ta so bila v novembru in decembru nižja kot običajno, kar je začasno znižalo medletno rast plač v teh mesecih. Po trendnem umirjanju rasti plač, ki je zaznamovalo večji del leta 2025, je dvig minimalne plače tako ponovno okreplil plačne pritiske v zasebnem sektorju. V javnem sektorju je bila medletna rast plač januarja 5,5-odstotna, kar je manj kot v povprečju leta 2025, ki je bilo zaznamovano z dvigi plač v okviru izvajanja plačne reforme. Ti bodo sicer sledili tudi letos, prvi dvig se bo zgodil junija, drugi pa decembra.

Že ob koncu lanskega leta so se stroški dela izrazito povečali, k čemur so prispevali predvsem uvedba obvezne božičnice za vse zaposlene in izvajanje plačne reforme v javnem sektorju (slika 4.2, desno). Takšna rast plač ni skladna z gibanjem produktivnosti, kar poslabšuje stroškovno konkurenčnost slovenskega gospodarstva, zlasti v zahtevnih mednarodnih razmerah. Ob tem je bila rast stroškov dela v Sloveniji visoka že pred izrazitim povečanjem ob koncu lanskega leta in je po pandemiji močno presegala gibanje v evrskem območju. Pri tem učinki dviga minimalne plače z začetka leta in dogovorjena zvišanja plač v javnem sektorju za leto 2026 v teh kazalnikih še niso zajeti,

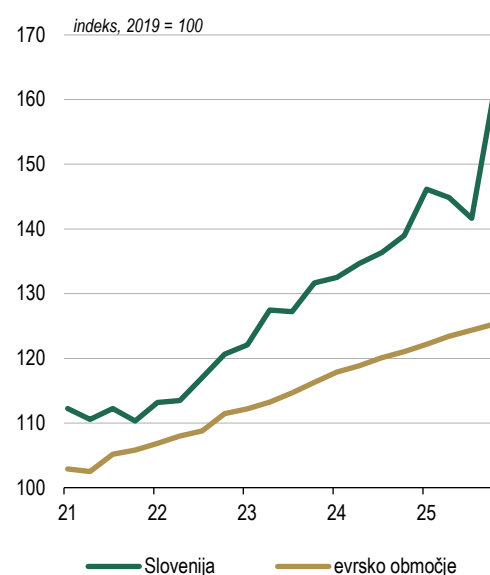
zato lahko letos pričakujemo nadaljnje poslabšanje stroškovne konkurenčnosti gospodarstva.

Slika 4.2: Povprečna bruto plača in razčlenitev rasti sredstev za zaposlene

Povprečna bruto plača

Stroški dela v Sloveniji in evrskem območju

Vir: SURS, Eurostat, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: januar 2025, inflacija – marec 2026, desno: četrto četrtletje 2025.

Opomba: Na sliki desno stroški dela vključujejo bruto plače ter prispevke delodajalcev za socialno varnost.

Okvir 4.1: Vloga staranja prebivalstva pri rasti števila delovno aktivnih oseb

Rast zaposlenosti starejših izhaja predvsem iz demografskih dejavnikov in kasnejšega upokojevanja.

Rast števila delovno aktivnih v starostni skupini 60 let in več v zadnjem letu pomembno prispeva k skupnemu gibanju zaposlenosti (slika 4.1.1, levo). Na prvi pogled bi lahko sklepali, da se zaposlovanje starejših izrazito povečuje, vendar takšna interpretacija ni nujno pravilna. Za razumevanje dejanskega dogajanja na trgu dela je zato ključno upoštevati spremembe v številu zaposlenih in v starostni strukturi prebivalstva.

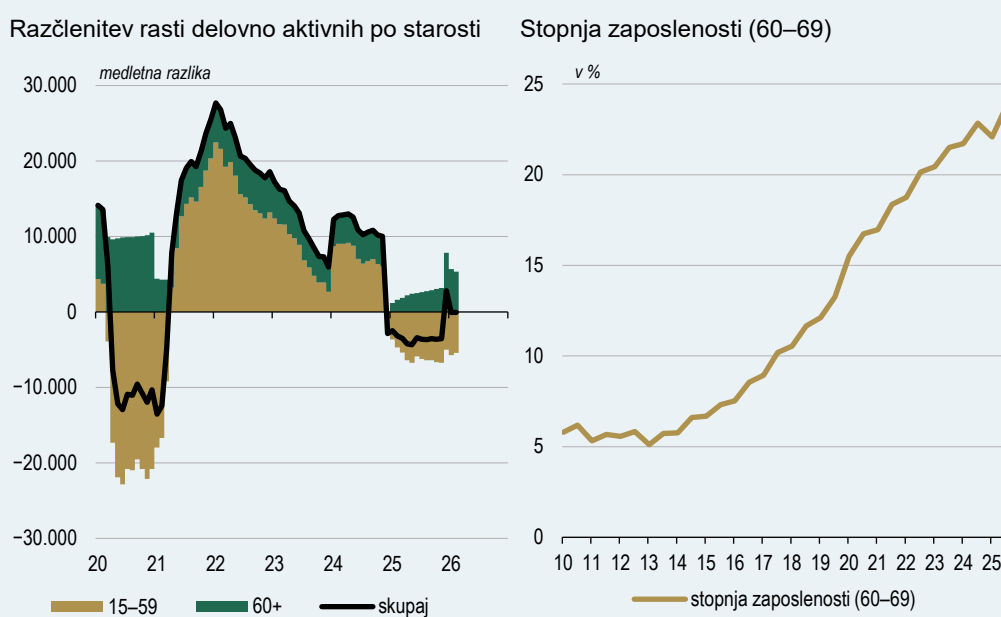
Navidezno visoka rast zaposlenosti starejših je namreč v veliki meri posledica demografskih sprememb, saj v višje starostne skupine prehajajo številčno močnejše generacije. Hkrati se manjša število prebivalcev starih od 15–59 let. Kohorta, ki vstopa v to skupino, je namreč manjša od tiste, ki iz nje izstopa (število 59-letnikov presega število 14-letnikov). To neugodno vpliva na razpoložljivo delovno silo, kar deloma blaži ohranjanje zaposlitev oseb starejših od 60 let. Pomembno vlogo pri tem ima tudi podaljševanje delovne aktivnosti (slika 4.1.1, desno). Spremembe pokojninske zakonodaje, zlasti reforma ZPIZ-2, so postopno zvišale dejansko upokojitveno starost, zaostriale pogoje za predčasno upokožitev in podaljšale obdobje za izračun pokojninske osnove.¹²

¹² Vpliv pokojninske reforme ZPIZ-2 podrobneje analiziramo v okvirju 7.1 v publikaciji [Pregled makroekonomskih gibanj, oktober 2025](#) | Banka Slovenije.

Ti institucionalni dejavniki so prispevali k temu, da posamezniki ostajajo na trgu dela dlje kot v preteklosti. Kombinacija obeh dejavnikov ustvarja statistični učinek, ki ga lahko opišemo kot kohortni premik. Posamezniki, ki so zaposleni v poznih petdesetih letih, ob prehodu v starostno skupino 60+ praviloma ohranijo zaposlitev. V agregatnih podatkih se to kaže kot rast zaposlenosti starejših, čeprav gre predvsem za nadaljevanje že obstoječe zaposlitve in ne za povečano zaposlovanje v tej starostni skupini. Del rasti zaposlenosti starejših je zato mogoče pripisati spremembam v starostni strukturi prebivalstva in institucionalnemu zamiku upokojevanja, ne pa neposredno izboljšanim zaposlitvenim možnostim za starejše.

Rast zaposlenosti starejših v veliki meri odraža strukturne demografske dejavnike in podaljševanje delovne aktivnosti. Nadaljnje povečevanje deleža starejših zaposlenih tako odpira pomembna vprašanja glede njegovih vplivov na trg dela in širše gospodarstvo.

Slika 4.1.1: Število delovno aktivnih med starejšo populacijo

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Stopnja zaposlenosti je izračunana kot razmerje med številom delovno aktivnih oseb starejših od 60 let in številom prebivalcev v starostni skupini 60–69 let. V imenovalcu tako niso vključeni prebivalci stari 70 ali več let.

Januarski dvig minimalne plače je bil drugi najvišji v zadnjih dveh desetletjih.

Minimalna plača v Sloveniji je opredeljena v Zakonu o minimalni plači kot najnižje plačilo za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Njen znesek se praviloma uskladi enkrat letno, ob upoštevanju gibanja cen življenjskih potrebščin, plač, gospodarske aktivnosti in razmer na trgu dela. Od leta 2021 zakon vključuje tudi vezavo na ocenjeno raven minimalnih življenjskih stroškov (v razponu 120–140 %).

Gibanje minimalne plače je bilo v zadnjih dveh desetletjih posledica zakonskih sprememb in makroekonomskih dejavnikov (slika 4.2.1, levo). V tem obdobju so se iz definicije minimalne plače izvzeli dodatki, spreminjali pa so se tudi mehanizmi usklajevanja (Rogan, 2020). Njena rast je v letih 2010, 2021 in 2026 presegala rast cen življenjskih potrebščin (merjeno s HICP)¹³ za več kot 10 odstotnih točk. Visok dvig leta 2010 (20,0 %) je bil posledica zakonske spremembe, ki je znesek minimalne plače povišala na raven minimalnih življenjskih stroškov in spremenila način njenega usklajevanja. Ker je sprememba sovpadala z neugodnimi makroekonomskimi razmerami, je bil podjetjem omogočen postopen prehod na nov znesek. Leta 2021 je na visoko rast (8,9 %) kljub deflaciji v preteklem letu vplivala nova formula, vezana na minimalne življenjske stroške, medtem ko je januarja letos nov izračun teh povišal minimalno plačo za 16,0 % na 1.481,9 EUR bruto.¹⁴

Minimalna plača se je v obravnavanem obdobju povečala bolj kot povprečna plača, po zadnjih podatkih jo prejema približno šestina zaposlenih.

Rast minimalne plače je v zadnjih dvajsetih letih večinoma presegala rast povprečne bruto plače (slika 4.2.1, levo). Medtem ko se je zadnja v obdobju 2006–2025 povečala za 105,4 %, je bila rast minimalne plače 147,7-odstotna, v obdobju 2006–2026 pa celo 187,2-odstotna.

Po zadnjih razpoložljivih podatkih iz oktobra 2025 je bruto plačo v razponu med 95 % in 105 % minimalne plače prejelo 15,6 % zaposlenih (slika 4.2.1, desno).¹⁵ Po dejavnostih je bil delež nadpovprečen v gradbeništvu (29,1 %) in zasebnih storitvah (20,6 %),¹⁶ po starostnih skupinah pa najbolj izrazit med mladimi do 24 let (25,6 %). Podobno ugotavljata Perko in Rogan (2025), in sicer, da minimalno plačo pogosteje prejema mladi na začetku karijerne poti ter zaposleni z nižjo izobrazbo in v manj zahtevnih poklicih.

¹³ Za usklajevanje minimalne plače se v Sloveniji, poleg drugih kazalnikov, uporablja decembrska medletna rast cen življenjskih potrebščin, merjena z indeksom CPI, medtem ko je zaradi zagotavljanja primerljivosti z drugimi članicami EU v analizi uporabljena inflacija, merjena s harmoniziranim indeksom cen življenjskih potrebščin (HICP).

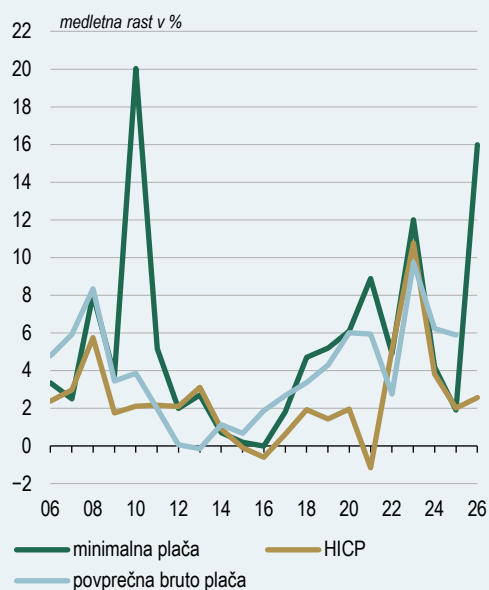
¹⁴ Marca 2010 se je minimalna plača povišala na 734,15 EUR bruto oziroma na raven ocenjenih minimalnih življenjskih stroškov. Od leta 2021 se minimalna plača določa po formuli, vezani na minimalne življenjske stroške (v razponu 120–140 %). Hkrati zakon določa redno letno usklajevanje v januarju ob upoštevanju rasti cen, plač, gospodarskih razmer in zaposlenosti ter po posvetovanju s socialnimi partnerji.

¹⁵ Natančno določanje števila prejemnikov minimalne plače na podlagi razpoložljivih podatkov ni mogoče. Zakon o minimalni plači namreč določa, da se dodatki ne všttevajo v njeno višino, poleg tega lahko plačo v višini minimalne plače prejema tudi zaposleni zaradi skrajšanega delovnega časa, bolniške odsotnosti ali drugih okoliščin. Zato v analizi kot približek uporabljamo delež zaposlenih z bruto plačo med 95 % in 105 % minimalne plače. Pri tem vrednost plače zajema osnovno plačo in znesek nadomestil plače, kar omogoča okvirno oceno obsega prejemnikov minimalne plače.

¹⁶ V zasebnih storitvah je bil delež največji v drugih raznovrstnih poslovnih dejavnostih, kamor spadajo agencije za posredovanje delovne sile, v gostinstvu, drugih dejavnostih, kamor spadajo popravila izdelkov za široko rabo in nekatere osebne storitve, v prometu in skladiščenju ter poslovanju z nepremičninami.

Slika 4.2.1: Gibanje in struktura minimalne plače v Sloveniji

Minimalna in povprečna bruto plača ter inflacija

Prejemniki minimalne plače po starosti in dejavnostih

Vir: SURS, gov. si, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Na sliki levo je prikazana medletna rast minimalne bruto plače in povprečne bruto plače, inflacija, merjena s HICP, pa primerja december preteklega leta z decembrom predhodnega leta. Do vključno leta 2010 se je minimalna plača spreminjala tudi znotraj leta, zato se medletna rast nanaša na izračunano povprečje celotnega leta. Na sliki desno je prikazan delež zaposlenih z bruto plačo v razponu med 95 % in 105 % minimalne plače, pri čemer vrednost plače zajema osnovno plačo in znesek nadomestil plače. Deleži so uteženi glede na število delovno aktivnih oseb v posamezni starostni in dejavnostni skupini. Podatki so za oktober 2025, razen uteži po starostnih skupinah, ki se nanašajo na leto 2025. Črta v sliki prikazuje povprečje za Slovenijo.

Na začetku leta 2026 je bila rast minimalne plače v Sloveniji druga najvišja med članicami EU.

V EU ima 22 držav zakonsko določeno minimalno plačo, v preostalih članicah pa določanje najnižjih plač urejajo kolektivni dogovori.¹⁷ Na ravni EU področje ureja Direktiva (EU) 2022/2041 o ustreznih minimalnih plačah, ki ne predpisuje enotne ravni minimalne plače, temveč določa okvir za njeno ustreznost in spodbuja krepitev kolektivnega dogovarjanja.¹⁸

Na začetku leta 2026 je glavnina članic EU zvišala minimalno plačo, pri čemer so dvigi v večini primerov presegli rast cen življenjskih potrebščin, merjeno s HICP, kar pomeni nadaljevanje realne rasti minimalnih plač (slika 4.2.2, levo). Nominalna rast teh je bila posebej izrazita v državah srednje in vzhodne Evrope (CEE),¹⁹ kjer je na Madžarskem, v Sloveniji in na Češkem za več kot 10 odstotnih točk presegla rast cen. Nasprotno so se minimalne plače v petih članicah realno znižale, najizraziteje v Romuniji, kjer je rast minimalne plače za več kot 10 odstotnih točk zaostajala za rastjo cen.

Raven minimalnih plač se med članicami EU močno razlikuje, pri čemer razkorak v veliki meri odraža razlike v cenovnih ravneh in življenjskih stroških (slika 4.2.2, desno). Na začetku leta 2026 je razpon minimalnih plač segal od 620 EUR v Bolgariji do 2.704

¹⁷ To velja za Avstrijo, Dansko, Finsko, Italijo in Švedsko. Posledično za te države na Eurostat ni podatkov o ravni minimalne plače.

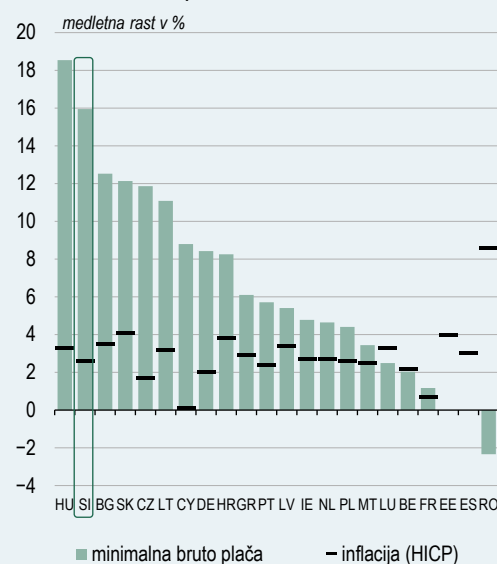
¹⁸ Direktiva kot orientacijski merili za presojo ustreznosti ravni minimalne plače navaja okvirne referenčne vrednosti 60 % mediane bruto plače oziroma 50 % povprečne bruto plače oziroma okvirne referenčne vrednosti, uporabljene na nacionalni ravni.

¹⁹ Skupino držav CEE (razširjena definicija) sestavljajo Bolgarija, Češka, Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovaška in Slovenija.

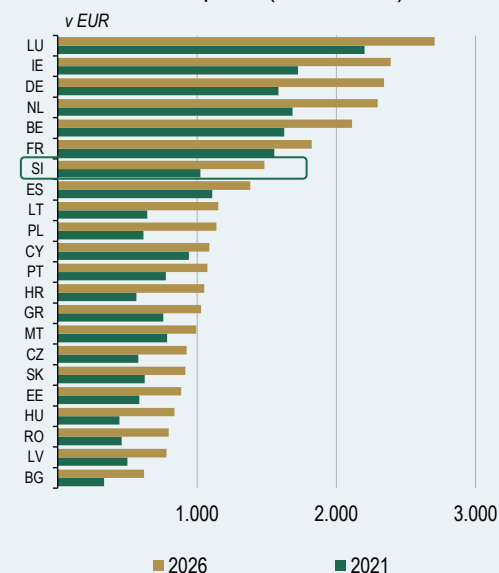
EUR v Luksemburgu. V opazovanem petletnem obdobju (2021–2026) je bila rast najvišja v državah CEE, kjer je presegla 80 % na Madžarskem, v Bolgariji, na Hrvaškem in Poljskem. Hitrejša rast minimalnih plač v državah z nižjimi izhodiščnimi ravnmi kaže postopno konvergenco k razvitejšim članicam, čeprav razlike v absolutnih ravneh med državami ostajajo velike. Slovenija je med državami CEE v obravnavanem obdobju dosegla najnižjo rast minimalne plače, a je ohranila najvišjo raven.

Slika 4.2.2: Minimalne plače in inflacija v članicah EU

Rast minimalne plače in cen v letu 2026

Raven minimalne plače (2021–2026)

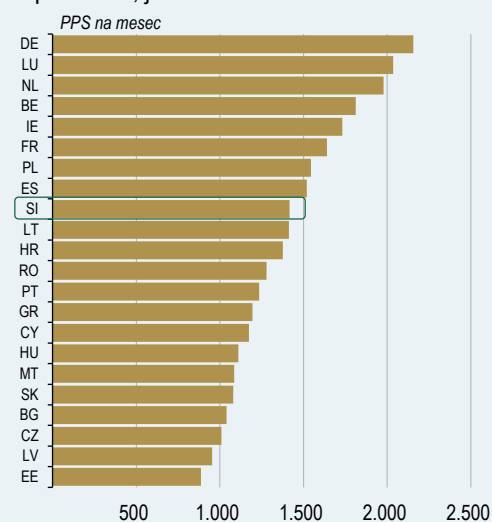
Vir: Eurostat, gov.si, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Podatki za AT, DK, FI, IT in SE niso na voljo, ker tam minimalna plača ni določena z zakonom. Na sliki levo se medletna rast minimalne plače nanaša na prvo polovico 2026 (glede na isto obdobje 2025), medtem ko se medletna rast cen (HICP) nanaša na december 2025 (glede na december 2024). Rast minimalne plače je izračunana na podlagi vrednosti v EUR. Na sliki desno se podatki nanašajo na minimalno bruto plačo ter prvo polovico leta 2026 in 2021. Podatek za CY za leto 2021 ni na voljo, prikazan je prvi razpoložljivi podatek (prva polovica 2023).

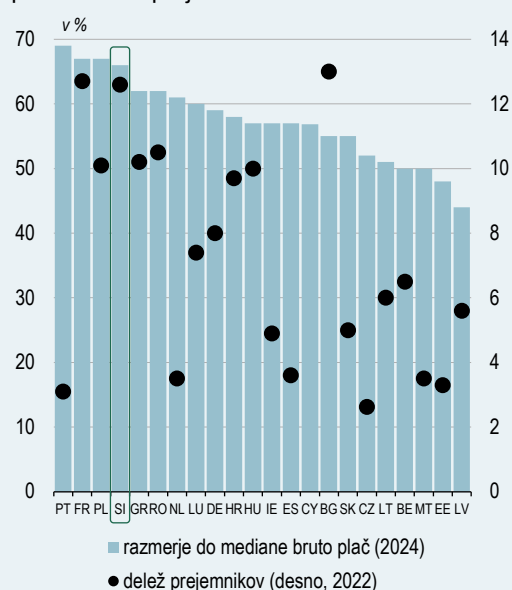
Razkorak v ravneh minimalnih plač je po prilagoditvi razlikam v cenah med državami precej manjši (slika 4.2.3, levo). Med 22 državami je imela Slovenija po tem kazalniku na začetku letošnjega leta deveto najvišjo minimalno plačo in najvišjo med državami CEE. Razmerje minimalne bruto plače do mediane bruto plač (t. i. Kaitzov indeks) je bilo po zadnjih razpoložljivih podatkih za leto 2024 višje ali enako 60 % – kar je eno od referenčnih vrednosti ustrezne ravni minimalne plače – v osmih članicah. V Sloveniji je bilo razmerje pri 66 % četrto najvišje med članicami in drugo najvišje med državami CEE, takoj za Poljsko (slika 4.2.3, desno). Po zadnjih razpoložljivih podatkih za leto 2022 je imela Slovenija tudi enega najvišjih deležev prejemnikov minimalnih plač, ki je pri 12,6 % zaostajal le za Bolgarijo in Francijo (slika 4.2.3, desno).

Slika 4.2.3: Minimalna plača v EU: raven v standardu kupne moči, razmerje do mediane plač in delež prejemnikov

Raven minimalne plače glede na standard kupne moči, januar 2026

Minimalna plača: razmerje do mediane bruto plač in delež prejemnikov

Vir: Eurostat.

Opomba: Podatki za AT, DK, FI, IT in SE niso na voljo, ker tam minimalna plača ni zakonsko določena. Na sliki levo se podatki za SI in ES nanašajo na stanje 31. 12. 2025. Gre za primerjavo minimalnih bruto plač, izraženih v standardih kupne moči (PPS). Preračun temelji na razpoložljivih paritetah kupne moči za končno potrošnje gospodinjstev (referenčno leto 2024). Na sliki desno je minimalna plača prikazana v razmerju do mediane bruto plač, tj. ravni, ki zaposlene deli na dva enaka dela. Podatki (za leto 2024) se nanašajo na bruto mesečne zasluge zaposlenih (pred obdavčitvijo) za polni in krajši delovni čas ter ne vključujejo nadur in drugih dodatkov. Podatki o prejemnikih minimalne plače (za leto 2022) se nanašajo na zaposlene (preračunani v polni delovni čas, pri čemer bruto mesečni zasluge ne vključujejo nadur in dodatkov za izmensko delo), ki zaslužijo manj od 105 % minimalne plače, stare vsaj 22 let, v podjetjih z vsaj 10 zaposlenimi. Izključena je dejavnost O po SKD 2008. Za CY ni podatkov.

Na podlagi analize lahko zaključimo, da je bil januarski dvig minimalne plače v Sloveniji v letu 2026 drugi najvišji v zadnjih dveh desetletjih in hkrati med najvišjimi v EU. Raven minimalne plače v Sloveniji je glede na različne kazalnike med članicami EU nadpovprečna, zlasti v primerjavi z državami CEE. Minimalna plača pri tem ostaja pomemben institut za zagotavljanje ustreznega plačila za delo in dostojnega življenjskega standarda zaposlenih. Vendar je pri njenem določanju ključno upoštevati tudi širše makroekonomske učinke, zlasti vpliv na javne finance, konkurenčnost gospodarstva ter morebitne posredne učinke na plačno strukturo in inflacijo. Podrobnejšo analizo teh učinkov bomo predstavili v naslednji izdaji publikacije v širšem kontekstu makroekonomskih napovedi.

5

Tekoči račun plačilne bilance

Obseg blagovne menjave blaga se je v prvih dveh mesecih letos skrčil.

Izvoz blaga je januarja in februarja po plačilnobilančnih podatkih medletno upadel za 1,1 %²⁰ (slika 5.1, levo), realni izvoz blaga pa se je po naših izračunih²¹ zmanjšal za

²⁰ Po trgovinskih podatkih SURS je izvoz v prvih dveh mesecih letos upadel za 33 %. K znižanju vrednosti izvoza so največ prispevali posli oplemenitenja, saj je bila njihova vrednost v letošnjem februarju nizka, medtem ko je v istem obdobju lani dosegala visoke ravni, kar je dodatno povečalo medletni upad. Razhajanje je še zlasti izraženo pri izvozu kemičnih proizvodov v Švico. Izvoz blaga v Švico je bil po trgovinskih statistikah SURS v prvih dveh mesecih letos medletno manjši za 63 %, po podatkih plačilne bilance pa večji za 3,8 %. Več o razlikah med trgovinskimi statistikami v izbrani temi 8.1 publikacije Pregled makroekonomskih gibanj, september 2025.

²¹ Nominalni izvoz prilagojen s cenami proizvajalcev na tujem trgu.

2,0 %. K padcu je pomembno prispeval medletno manjši izvoz v Nemčijo (–4,7 %) in Avstrijo (–8,4 %). Po skupinah blaga je krčenje temeljilo predvsem na manjšem izvozu energentov in industrijskih materialov, medtem ko sta ga deloma blažila večji izvoz farmacevtskih izdelkov in cestnih vozil.²² V državah evrskega območja se je izvoz blaga v istem obdobju zmanjšal za 4,5 %, predvsem zaradi upada izvoza v partnerice zunaj evrskega območja.²³

Uvoz blaga se je medletno zmanjšal za 2,4 % (slika 5.1, levo), vendar naše ocene²⁴ kažejo njegovo realno stagnacijo (–0,1 %). Uvoz se je zmanjšal iz Italije, Avstrije in Turčije, kar povezujemo predvsem z manjšim uvozom energentov. K upadu so prispevale tudi nekatere druge skupine, zlasti industrijski materiali in kemijski izdelki. Tudi v državah evrskega območja se je blagovni uvoz zmanjšal, in sicer za 4,1 %, vendar ne iz Kitajske. Ta se je povečal za 3,1 %, v Sloveniji pa še precej bolj, za 20,1 %. Pri tem je bilo povečanje uvoza strojev in naprav Slovenije iz Kitajske medletno večje za četrtnino, znotraj teh električnih strojev in naprav za 42,5 % (več o premiku konkurenčnih pritiskov proti skupinam izdelkov, ki so pomembni tudi za izvoz slovenskih podjetij v okvirju 5.1).

Pokritost uvoza z izvozom blaga je bila 101,8-odstotna, presežek blagovne menjave pa je znašal 123 mio EUR, kar je 93 mio EUR več kot v istem obdobju lani. K izboljšanju je prispeval predvsem izrazitejši padec nominalnega uvoza od izvoza. To so podpirala cenovna gibanja, saj so se uvozne cene znižale, sicer nekoliko manj kot v drugih državah evrskega območja, medtem ko so se cene slovenskih proizvajalcev na tujem trgu zvišale precej nad povprečjem evrskega območja,²⁵ kar sovпада s poročanjem slovenskih izvoznih podjetij o poslabšanju njihovega konkurenčnega položaja na tujih trgih.²⁶

V prihodnjih mesecih industrijska podjetja v Sloveniji in ključnih uvoznih partnericah v EU²⁷ pričakujejo dvig prodajnih cen. Slovenska podjetja so pričakovanja okrepila že v prejšnjih mesecih, v uvoznih partnericah pa so se ta dodatno zvišala marca ob stopnjevanju vojne na Bližnjem vzhodu (slika 5.1, desno). Trenutna odsotnost nadaljnega zviševanja pričakovanj slovenskih podjetij je lahko povezana z manj izrazitim povečanjem cen energentov v Sloveniji v primerjavi z drugimi državami evrskega območja (glej poglavje 1).

Geopolitične razmere se odražajo tudi v poslabšanju potrošniškega zaupanja v ključnih izvoznih partnericah.²⁸ Hkrati slovenska predelovalna podjetja pri novih izvoznih naročilih ne zaznavajo okrevanja, kar ne kaže povečanja izvozne aktivnosti v prihodnjih mesecih. Pri uvozu razpoložljivi kazalniki za zdaj ne dajejo jasne slike o gibanju domačega povpraševanja (glej poglavje 3).

²² Menjava po skupinah blaga temelji na podatkih SURS brez poslov oplemenitenja. Pri umeščanju podatka o izvozu farmacevtskih izdelkov v kontekst proizvodnje v 3. poglavju je potrebna previdnost, saj je menjava po skupinah blaga in po državah izražena v nominalnih vrednostih.

²³ Po podatkih o mednarodni menjavi iz Eurostata.

²⁴ Nominalni uvoz prilagojen z uvoznimi cenami.

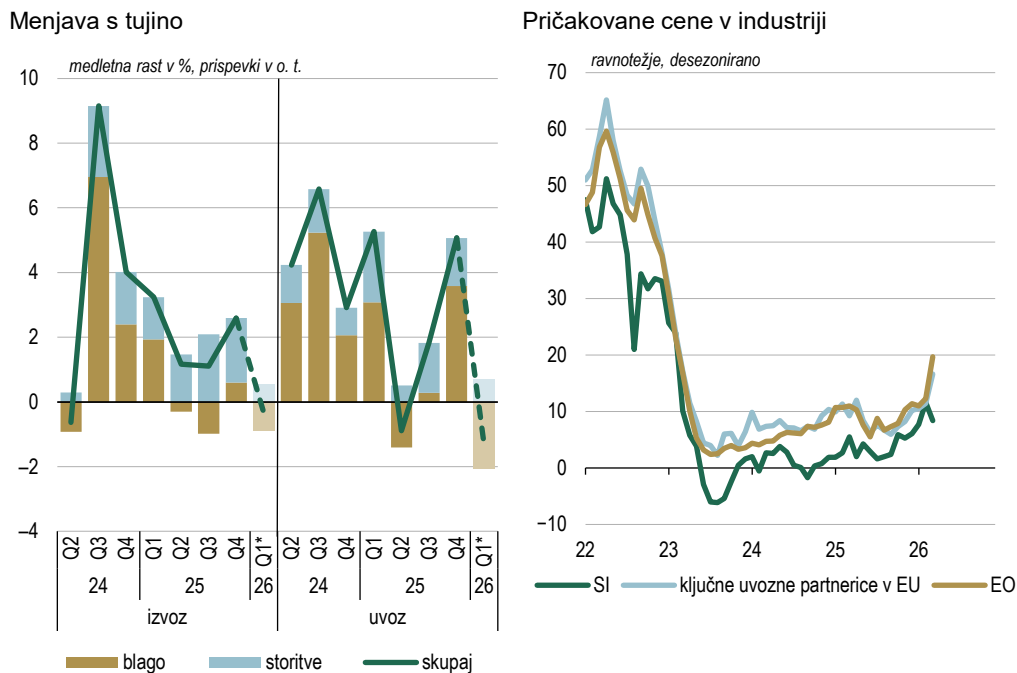
²⁵ Večjo rast izvoznih cen je dosegla le Bolgarija.

²⁶ Po podatkih SURS o četrletnih poslovnih tendencah, kjer podjetja ocenjujejo konkurenčnost na trgu EU in zunaj EU.

²⁷ Tehtano povprečje pričakovanih prodajnih cen industrijskih podjetij Nemčije, Hrvaške, Italije, Avstrije in Madžarske, pri čemer smo za uteži uporabili uvoz blaga v prejšnjem letu.

²⁸ Tehtano povprečje zaupanja potrošnikov v Nemčiji, Italiji, Avstriji, Franciji in na Hrvaškem, pri čemer smo za uteži uporabili izvoz blaga v prejšnjem letu.

Slika 5.1: Menjava s tujino in pričakovane cene

Vir: Eurostat, Banka Slovenije, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek desno: marec 2026.
Opomba: Na sliki levo podatki za prvo četrtletje 2026 predstavljajo povprečje januarja in februarja. Na sliki desno so prikazane pričakovane prodajne cene industrijskih podjetij v prihodnjih 3 mesecih v obliki ravnotežja odgovorov – pozitivne vrednosti pomenijo pričakovanje zvišanih cen. Pri ključnih uvoznih partnericah je uporabljeno tehtano povprečje DE, HR, IT, AT in HU, pri čemer smo za uteži uporabili uvoz blaga v prejšnjem letu.

Rast izvoza storitev so podpirale številčnejše prenočitve turistov.

Presežek storitvene menjave je v prvih dveh mesecih letos znašal 411 mio EUR, kar je podobno kot pred letom, pokritost uvoza z izvozom pa je bila 130,3-odstotna. Izvoz storitev se je medletno povečal za 2,7 %. Med kategorijami izstopajo potovanja, kjer je široko osnovana rast izvoza sovpadala z 9,6-odstotnim povečanjem prenočitev tujih turistov, najizraziteje v gorskih in zdraviliških občinah. Dnevni podatki za prvih 43 dni od začetka marca potrjujejo izrazito krepitev turistične aktivnosti, z medletno rastjo prenočitev tujih turistov za 29,4 %.²⁹ Rast izvoza storitev so krepile tudi zavarovalniške storitve, kar povezujemo z lansko sklenitvijo dolgoročnega posla večje slovenske zavarovalnice, ter poslovne storitve. Izvoz transportnih storitev je ostal nespremenjen, pri čemer je bil šibkejši predvsem izvoz storitev tovornega prometa, skladno z umirjeno menjavo blaga. Izvoz gradbenih storitev se je skrčil za 14,1 % in od začetka leta 2024 večinoma negativno prispeva k skupni rasti izvoza storitev.

Uvoz storitev se je medletno okreplil za 4,4 %. K rasti je največ prispeval večji uvoz zasebnih potovanj (za 11,0 %), predvsem v sosednje države, ter uvoz storitev strokovnega in poslovnega svetovanja (za 28,2 %).³⁰ Uvoz transportnih storitev je medletno upadel, kar prav tako povezujemo s šibkejšo blagovno menjavo.

Presežek primarnih dohodkov je dosegel 23 mio EUR, pri čemer so skupni prejemki in izdatki ostali na podobni ravni kot lani. Glavnino izdatkov so predstavljali reinvestirani dobički podjetij v tuji lasti, ki so medletno zrasli za 10,2 %. Na strani prejemkov so bili ti bolj razpršeni med dohodke od dela in različne vrste dohodkov od kapitala. Pri tem so reinvestirani dobički iz lastniškega kapitala zrasli za 46,9 % oziroma za 31 mio EUR. Primanjkljaj sekundarnih dohodkov se je rahlo zmanjšal na 221 mio EUR. Prejemki so

²⁹ Podatek temelji na eksperimentalni (dnevni) statistiki SURS.

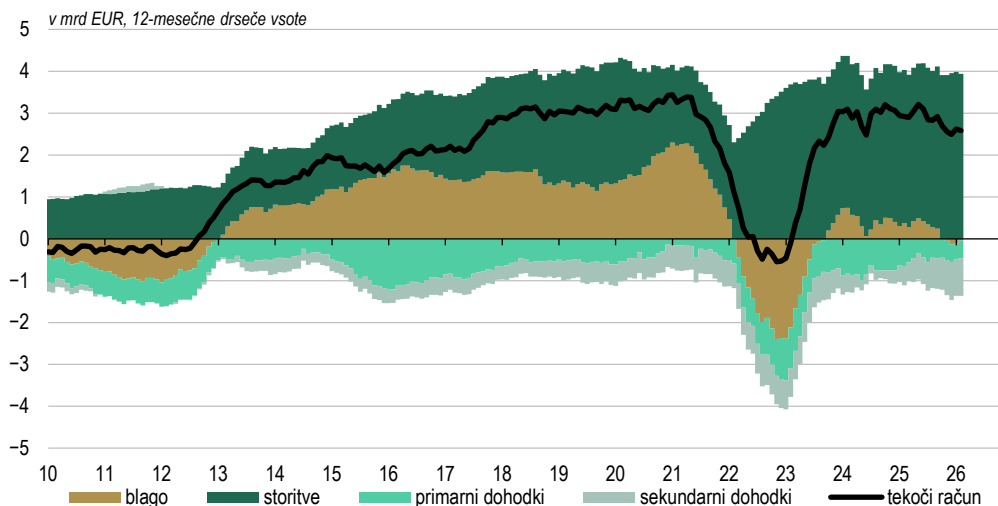
³⁰ Okrepitev je temeljila predvsem na oglaševalnih storitvah in raziskavah javnega mnenja.

se medletno povečali predvsem iz naslova neto premij prej omenjenega zavarovalniškega posla. Izdatki so se prav tako povečali zaradi večjih rednih vplačil v proračun EU ter večjih odškodninskih izplačil pri izvozu zavarovalnih storitev.

Presežek tekočega računa je nižji od ravni pred energetske krizo, predvsem zaradi šibkejšega salda blagovne menjave.

Presežek tekočega računa je v zadnjih 12 mesecih do februarja dosegel 2,6 mrd EUR oziroma približno 3,7 % BDP,³¹ kar je 92 mio EUR več kot v letu 2025. K povečanju je prispevalo tudi izboljšanje salda blagovne menjave, ki je prešel iz rahlega primanjkljaja v skoraj izravnano stanje. Kljub temu je presežek tekočega računa pod ravnmi pred energetske krizo, in to kljub naraščajočemu presežku storitvene menjave (slika 5.2). Ključni zaviralni dejavnik ostaja saldo blagovne menjave, ki se po energetske krizi ob začetku vojne v Ukrajini ni v celoti opomogel in je v zadnjih mesecih lanskega leta ponovno zdrsnil v primanjkljaj. K temu je po pandemiji prispevala hitrejša rast realnega blagovnega uvoza od izvoza. Razkorak je dosegel vrhunec v zadnjem četrtletju 2025, ko je bil dosežen največji realni blagovni primanjkljaj po svetovni finančni krizi.

Slika 5.2: Tekoči račun plačilne bilance

Vir: Banka Slovenije, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: februar 2026.

Okvir 5.1: Krepitev konkurenčnega položaja Kitajske in izpostavljenost slovenskega izvoza

Spremembe v strukturi kitajskega izvoza kažejo premik konkurenčnih pritiskov proti kompleksnejšim izdelkom in skupinam izdelkov, ki jih izvažajo tudi slovenska podjetja.

Kitajska je s pristopom k Svetovni trgovinski organizaciji leta 2001 postala pomembna konkurentka evropskim gospodarstvom. V zadnjih letih se njena izvozna struktura vse

³¹ Izračunano na podlagi BDP leta 2025.

bolj pomika k izdelkom z višjo tehnološko zahtevnostjo, pri čemer postopno prodira na tradicionalne izvozne trge razvitih držav. Z vidika Slovenije in evropskih držav bi dodatne konkurenčne pritiske lahko povzročilo tudi preusmerjanje kitajskega izvoza na notranje trge EU kot posledica uvedbe ameriških carin na uvoz iz Kitajske.

Agregatni trgovinski podatki kažejo, da se je vrednost uvoza v EU iz Kitajske leta 2025 povečala za 6,3 %. Rast se je sicer začela že sredi leta 2024, še pred napovedjo zaostrovanja ameriške trgovinske politike, po uvedbi carin pa se ni bistveno okrepila. Podobno se je uvoz v Slovenijo iz Kitajske leta 2025 povečal za 4 %, pri čemer je bila rast izrazitejša že v letu 2024 (9,6 %).³² Rezultati analize [Schulte et al. \(2026\)](#) kažejo, da so bili učinki preusmerjanja trgovine v EU zaradi carin doslej omejeni na razmeroma ozek nabor najbolj izpostavljenih izdelkov. Nedavna rast kitajskega izvoza v EU tako pretežno odraža dolgoročnejši trend povečevanja kompleksnosti in konkurenčnosti izvoza Kitajske in le v manjši meri spremenjene trgovinske vzorce zaradi carinskih politik. Ta trend temelji na obsežni širitvi proizvodnih kapacitet, šibkem domačem povpraševanju, izrazitem znižanju realnega efektivnega menjalnega tečaja in tehnološkem napredku v industrijskih panogah, ki so tradicionalno ključne za evropska gospodarstva, npr. v avtomobilski industriji.

Eden izmed kazalnikov, ki se uporablja za empirično merjenje tehnološke in proizvodne zmogljivosti gospodarstva, je indeks ekonomske kompleksnosti (ECI, angl. economic complexity index). Ta meri raven akumuliranega znanja v gospodarstvu na podlagi strukture proizvodnje in izvoza ter geografske razpršenosti trgov. Pri tem ne zajema zgolj razpršenosti izvoza, temveč tudi tehnološko zahtevnost izdelkov. Višja vrednost ECI torej odraža sposobnost države, da proizvaja široko paleto kompleksnih izdelkov, ki jih lahko proizvede le omejeno število drugih držav, kar dokazuje napredne proizvodne zmogljivosti.³³

V primerjavi z drugimi večjimi gospodarstvi je napredek Kitajske na področju ekonomske kompleksnosti izrazit. Med letoma 2004 in 2024 se je vrednost indeksa povečala za približno 1,13 točke (slika 5.1.1), s čimer je Kitajska po kompleksnosti izvoza napredovala iz 49. na 21. mesto. V istem obdobju je Slovenija napredovala z 18. na 12. mesto, pri čemer se je indeks povečal za 0,17 točke, kar presega povprečje EU (0,08 točke), vendar zaostaja za gibanjem držav srednje in vzhodne Evrope (CEE; približno 0,45 točke).³⁴ Nasprotno se je indeks v večjih gospodarstvih evrskega območja (EO4) v tem obdobju znižal za približno 0,19 točke, podobno kot v ZDA (−0,25 točke).³⁵ To kaže postopno približevanje Kitajske tehnološko naprednejšim gospodarstvom in krepitev njenih proizvodnih zmogljivosti, pri čemer lahko del upada indeksa v razvitih gospodarstvih odraža povečano svetovno konkurenco v kompleksnejših izdelkih ter s tem povezane spremembe v strukturi njihovega izvoza.

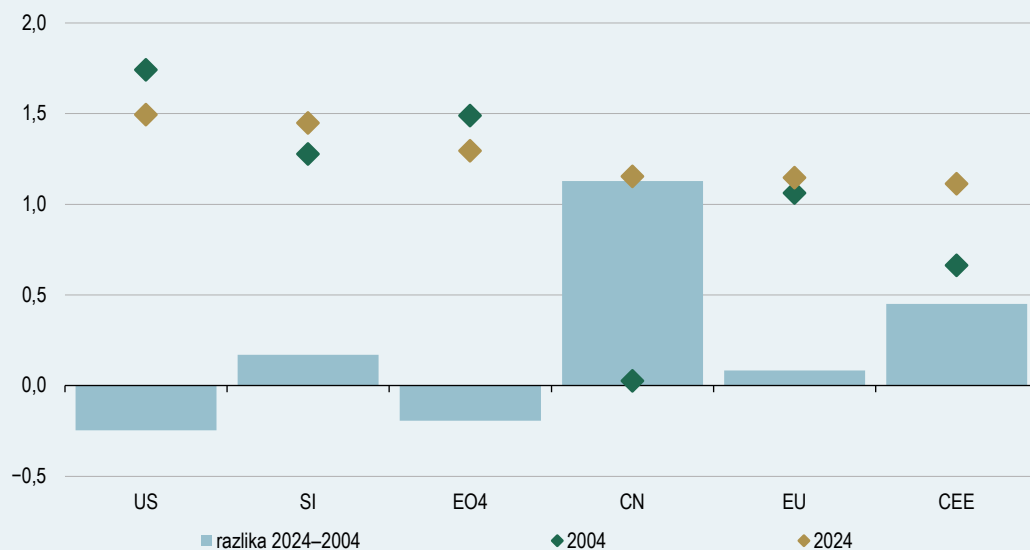
³² Po podatkih plačilne bilance.

³³ [Simplifying economic complexity - Global Development Institute Blog](#).

³⁴ Glede na vrednosti indeksa ECI, so bile na prvih petih mestih v letu 2024 Japonska (2,02), Tajvan (1,97), Švica (1,97), Južna Koreja (1,82) in Nemčija (1,74).

³⁵ Raven indeksa ECI v EO4, ZDA in Sloveniji v letu 2024 ostaja nad vrednostjo indeksa za Kitajsko.

Slika 5.1.1: Indeks ekonomske kompleksnosti

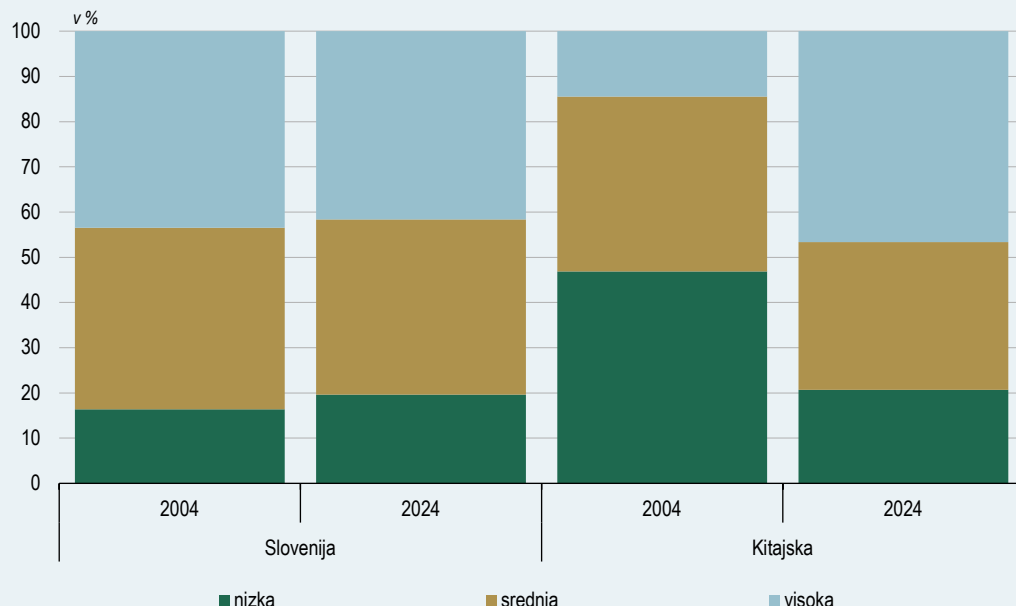
Vir: Observatory of Economic Complexity, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Povprečje skupin držav je oblikovano glede na dostopnost podatkov: EO4 (DE, FR, ES, IT), CEE (BG, CZ, HR, LV, HU, PL, RO, SK, SI), EU (GR, AT, IT, ES, DK, NL, BE, DE, FR, FI, IE, SE, BG, CZ, HR, LV, HU, PL, RO, SK, SI). Indeks ECI je normaliziran indeks in se običajno giblje med -2 in 2.

Tehnološko zahtevnost posameznih izvoznih izdelkov je mogoče ocenjevati na podlagi zmogljivosti, potrebnih za njihovo proizvodnjo, kar odraža indeks kompleksnosti izdelkov (PCI; angl. product complexity index).³⁶ Izdelki z visoko vrednostjo tega indeksa se praviloma proizvajajo v omejenem številu držav, specializiranih za tehnološko zahtevnejšo proizvodnjo.

Delež kitajskega izvoza visoko kompleksnih izdelkov se je povečal s 14 % leta 2004 na 47 % leta 2024 (slika 5.1.2), kar kaže izrazit premik v strukturi izvoza proti tehnološko zahtevnejšim izdelkom. Hkrati se je delež najmanj kompleksnih izdelkov v kitajskem izvozu znižal s 47 % na 21 %.

Slika 5.1.2: Kompleksnost izvoženih izdelkov

Vir: Observatory of Economic Complexity, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Zaradi velikega deleža re-eksporta kemičnih izdelkov v Sloveniji po letu 2020, je pri visokotehnoloških izdelkih za leto 2024 odštet razlika med celotnim izvozom kemičnih izdelkov in izvozom kemičnih izdelkov brez poslov oplemenitja. Brez tega popravka bi bil delež izvoza visokokompleksnih izdelkov v letu 2024 60-odstoten. Uporabljeni so podatki na 6-mestni ravni klasifikacije HS-2002. Kompleksnost izdelkov: »nizka« ustreza spodnji tretjini, »srednja« srednji tretjini in »visoka« zgornji tretjini porazdelitve kompleksnosti izdelka v danem letu.

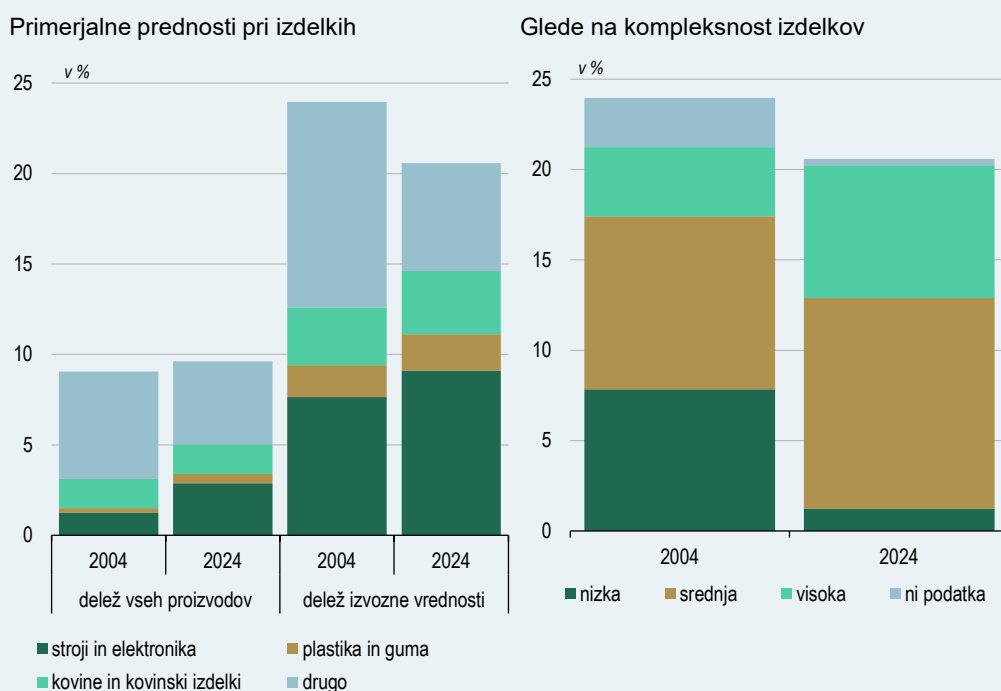
³⁶ Več tudi v Austrian exporters face increasing pressure from Chinese competitors, [OeNB Report 2025/23](#).

V Sloveniji nasprotno v istem obdobju ni bilo napredka v strukturi izvoza. Delež visoko kompleksnih izdelkov se je rahlo znižal (s 43 % na 42 %), delež srednje kompleksnih izdelkov je ostal skoraj nespremenjen (pri okoli 40 %), medtem ko se je delež nizko kompleksnih izdelkov povečal s 16 % na 20 %.

Stopnjo neposredne konkurence med državami je mogoče oceniti tudi na podlagi t. i. primerjalnih prednosti.³⁷ Država ima primerjalno prednost pri določenem izdelku, če delež tega izdelka v njenem izvozu presega njegov delež v svetovnem izvozu. Dve državi sta neposredni konkurentki, kadar imata obe primerjalno prednost pri istem izdelku.

Razvoj kitajsko-slovenske konkurence med letoma 2004 in 2024 kaže, da je delež slovenskega izvoza, merjen s številom izdelkov, pri katerih sta državi neposredni konkurentki, ostal približno nespremenjen (pri okoli 9 %), medtem ko se je glede na vrednost izvoza znižal (s 24 % na 20 %; slika 5.1.3, levo).³⁸ Na agregatni ravni tako ni zaznati izrazitega povečanja neposredne konkurence, vendar pa se je njena struktura pomembno spremenila, kar nakazuje, da relativna stabilnost na agregatni ravni deloma prikriva preusmerjanje konkurence med posameznimi sektorji. Povečal se je delež konkurence v skupini strojev, električnih naprav in elektronike (npr. televizijski sprejemniki in monitorji, deli za elektromotorje in generatorje, deli za žerjave in gradbene stroje, fotovoltaične in polprevodniške naprave), tako glede na število izdelkov (z 1,2 % na 2,9 %) kot glede na vrednost izvoza (s 7,0 % na 9,2 %). Konkurenca se je povečala tudi v skupinah plastike in gume ter kovin (npr. pri železnih in jeklenih konstrukcijah ter aluminijastih izdelkih), vendar manj izrazito.

Slika 5.1.3: Slovensko-kitajska konkurenca

Vir: CEP II - BACI, Observatory of Economic Complexity, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Izdelki (HS 6-mestna raven), pri katerih imata Slovenija in Kitajska primerjalno prednost (RSCA > 0). Na sliki levo je prikazan delež slovenskega izvoza, pri katerem sta državi neposredni konkurentki, merjen s številom izdelkov in glede na vrednost izvoza. Na sliki desno je prikazan delež slovenskega izvoza, pri katerem sta državi neposredni konkurentki glede na vrednost izvoza in kompleksnost izdelkov. Osnovne kovine in izdelki iz osnovnih kovin: HS72–83, stroji, električna oprema in elektronika: HS84–85, plastika in guma HS39-40. Kompleksnost izdelkov: »nizka« ustreza spodnji tretjini, »srednja« srednji tretjini in »visoka« zgornji tretjini porazdelitve kompleksnosti izdelka v danem letu.

³⁷ Primerjalna prednost (Revealed Comparative Advantage - RCA) meri izvozno specializacijo države z deljenjem deleža določenega sektorja v nacionalnem izvozu z deležem tega sektorja v svetovnem izvozu. Če je RCA > 1, ima država primerjalno prednost. RSCA transformacija omeji vrednost med -1 in 1: $RSCA = (RCA_{ij} - 1) / (RCA_{ij} + 1)$. Pozitivne vrednosti pomenijo prisotnost primerjalne prednosti.

³⁸ Zmanjšanje je predvsem posledica nižjega deleža izvoza v kategoriji povišstva (s 3 % na 0,6 %).

Dodatni vpogled v strukturo konkurence ponuja analiza kompleksnosti izdelkov (slika 5.1.3, desno). Ta kaže, da se je konkurenca s Kitajsko premaknila proti zahtevnejšim segmentom. Delež slovenskega izvoza v nizko kompleksnih izdelkih, pri katerih sta državi neposredni konkurentki, se je glede na vrednost izvoza izrazilo zmanjšal (s 7,8 % na 1,3 %), medtem ko se je pri srednje kompleksnih povečal (z 9,6 % na 11,7 %). Še izrazitejša je rast pri visoko kompleksnih izdelkih, kjer se je delež skoraj podvojil (s 3,8 % na 7,3 %).

Tudi to kaže, da se konkurenčni pritisk Kitajske vse bolj seli iz preprostejših v tehnološko zahtevnejše izdelke ter v skupine izdelkov, ki imajo pomembno vlogo v slovenskem izvozu. Takšen premik v strukturi konkurence poudarja pomen krepitev inovacijske aktivnosti, vlaganj v raziskave in razvoj ter nadgradnje tehnoloških zmogljivosti, hkrati pa povečuje pomen usmerjenih industrijskih in inovacijskih politik.

6

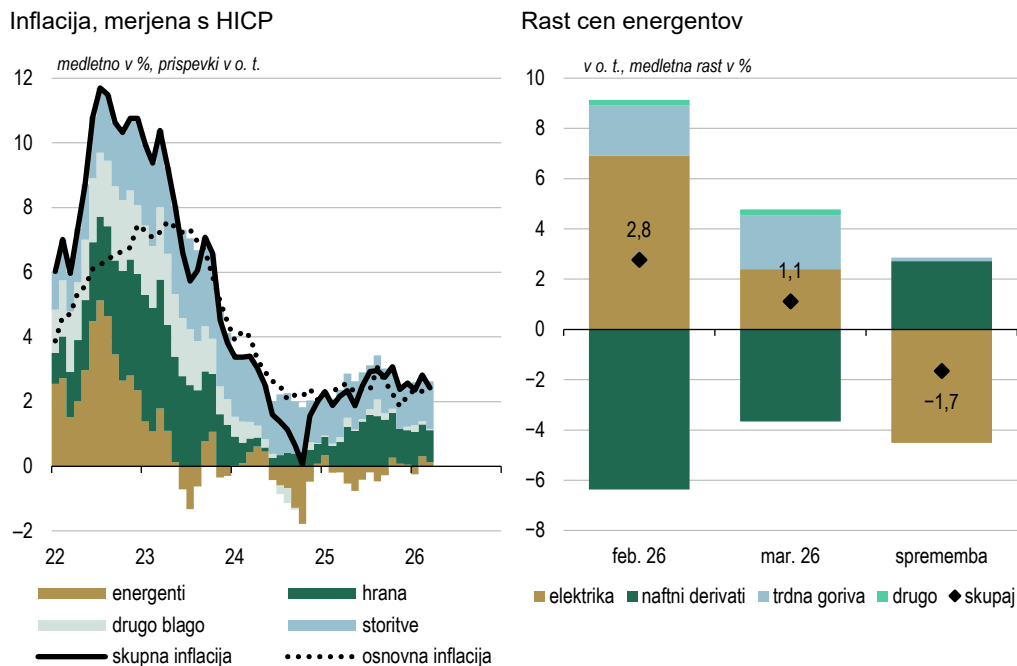
Inflacija

Skupna inflacija se je marca upočasnila kljub izrazitemu zvišanju veleprodajnih cen energentov ob izbruhu vojne na Bližnjem vzhodu.

Medletna rast cen življenjskih potrebščin, merjena s HICP, se je marca v Sloveniji upočasnila na 2,4 %, potem ko je bila februarja 2,8-odstotna. Umiritev je predvsem posledica nižje medletne rasti cen hrane in energentov (slika 6.1, levo). Medletna rast cen energentov se je marca upočasnila za 1,7 odstotne točke na 1,1 % kljub izrazitim tekočim podražitvam na veleprodajnih energetskih trgih (več o tem v poglavju 1). Nižja rast je zlasti posledica gibanja cen elektrike, deloma pa tudi znižanja trošarin na naftne derivate (slika 6.1, desno in okvir 6.1.1).

Medletna rast cen hrane se je marca upočasnila na 3,3 % (februarja 4,3 %), predvsem zaradi učinka osnove, saj raven cen hrane od avgusta lani ostaja razmeroma nespremenjena. Po podkomponentah jo še naprej poganja zlasti medletna rast cen nepredelane hrane, ki je bila marca 6,8-odstotna, medtem ko je bila rast cen predelane hrane pri 2,0 % precej zmernejša. Upočasnjevanje rasti cen hrane spremlja trend popuščanja cenovnih pritiskov vzdolž proizvodno-nabavne verige. Odkupne cene pri pridelovalcih v evrskem območju so bile marca kljub tekočim podražitvam medletno nižje za 4,5 %, medletna rast cen pri domačih proizvajalcih pa je bila februarja pri 3,2 % za 1,8 odstotne točke nižja kot januarja (slika 6.2, levo). Popuščanje cenovnih pritiskov bi lahko prekinile višje veleprodajne cene energentov in gnojil zaradi vojne na Bližnjem vzhodu. Te predstavljajo tveganje za višjo rast cen, marčna tekoča podražitev odkupnih cen pri pridelovalcih pa kaže prve znake vstopanja višjih vhodnih stroškov v prehransko proizvodno-nabavno verigo.

Slika 6.1: Inflacija v Sloveniji in razčlenitev spremembe rasti cen energentov

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: marec 2026.

Opomba: Na sliki desno je prikaz razčlenitve medletne rasti cen energentov marca in njene spremembe. Prispevek naftnih derivatov zajema cene bencinskega in dizelskega goriva ter kurilnega olja. Drugo vključuje zemeljski plin, utekočinjene ogljikovodike in druge energente.

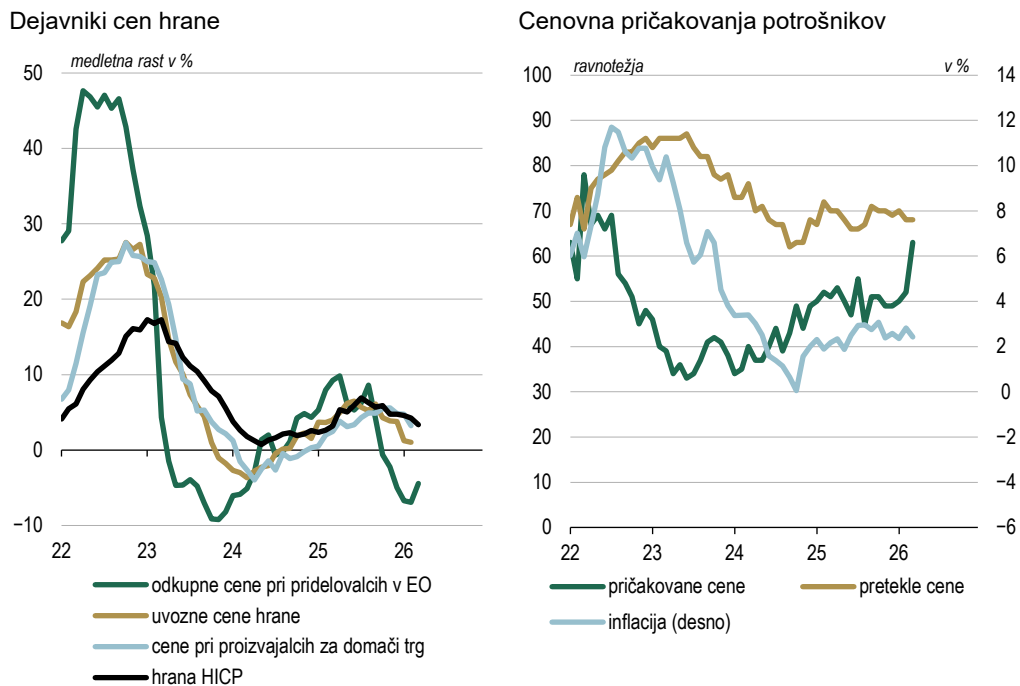
Osnovna inflacija je ostala nespremenjena v primerjavi s februarjem in še naprej izhaja zlasti iz gibanja cen storitev.

Osnovna inflacija, tj. inflacija, merjena brez cen energentov in hrane, je marca pri 2,3 % ostala na ravni iz februarja. K njenemu gibanju še naprej največ prispevajo cene storitev. Medletna rast teh je bila pri 4,1 % za 0,2 odstotne točke višja kot februarja, povežemo pa jo predvsem z ohranjanjem domačih cenovnih dejavnikov, zlasti s prehajanjem višjih stroškov dela v končne cene storitev. Marčna krepitev storitvene inflacije je izhajala iz omejenega nabora komponent, predvsem cen zavarovanj osebnih vozil, počitniških paketov in nastanitev.

Medletna rast cen drugega blaga je marca pri 0,1 % ostala nizka (februarja 0,3 %). Rahlo pozitivno rast povežemo zlasti z domačimi cenovnimi dejavniki. Cene vmesnih in končnih proizvodov pri domačih proizvajalcih so bile februarja medletno višje za 2,3 % oziroma 4,0 %. Nasprotno so bile cene končnih proizvodov pri tujih proizvajalcih nižje za 5,8 %, cene vmesnih proizvodov pa pri 0,6 % dokaj podobne kot pred letom. Razkorak med gibanjem cen pri domačih in tujih proizvajalcih je deloma posledica rasti stroškov dela doma.

Čeprav je bil neposredni vpliv višjih veleprodajnih cen energentov na inflacijo marca omejen, se lahko inflacijski pritiski v prihodnjih mesecih okrepijo zaradi prehajanja višjih stroškov vzdolž proizvodno-nabavnih verig v končne cene blaga in storitev. Poleg cen energentov bodo pritiske krepile tudi višje cene gnojil, ki vplivajo predvsem na cene hrane in posredno tudi na cene storitev. Na pričakovano krepitev inflacijskih pritiskov kažejo tudi pričakovanja gospodinjstev glede prihodnjega gibanja cen, ki so se marca ponovno zvišala in dosegla najvišjo raven po letu 2022 (slika 6.2, desno). Poleg gibanja inflacijskih pričakovanj bo vpliv vojne na Bližnjem vzhodu na inflacijo med drugim pogojen tudi s trajanjem in obsegom izpada ponudbe energentov, dogajanjem na veleprodajnih energetske trgi, učinki drugega reda in odzivom fiskalne politike.

Slika 6.2: Dejavniki cen hrane in cenovna pričakovanja potrošnikov

Vir: SURS, ECB. Zadnji podatek levo: odkupne cene pri pridelovalcih v EO in hrana HICP – marec 2026, uvozne cene hrane in cene pri proizvajalcih za domači trg – februar 2026. Zadnji podatek desno: marec 2026.

Opomba: Na sliki desno so prikazana cenovna pričakovanja potrošnikov glede gibanja cen v preteklih in prihodnjih 12 mesecih. Prikazana so ravnotežja odgovorov.

Okvir 6.1: Razčlenitev marčne spremembe medletne rasti cen energentov

Upočasnitev medletne rasti cen energentov ob izbruhu vojne na Bližnjem vzhodu je povezana z gibanjem cen elektrike in vladnimi ukrepi za znižanje cen naftnih derivatov.

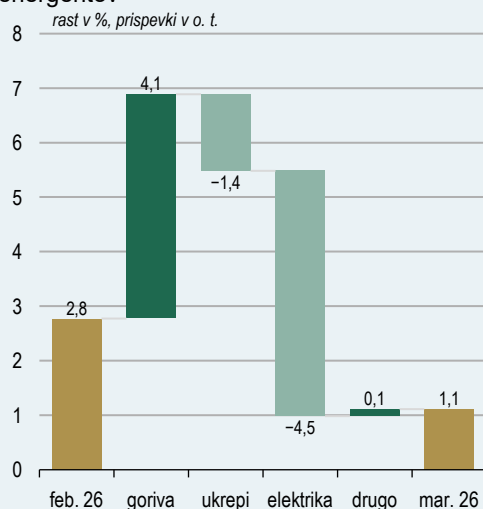
Zaostritev vojne na Bližnjem vzhodu je povzročila izrazito povišanje veleprodajnih cen energentov (glej poglavje 1). Kljub temu se je medletna rast cen energentov v Sloveniji marca v primerjavi s februarjem upočasnila za 1,7 odstotne točke na 1,1 %. Takšna sprememba je ob zaostrenih razmerah na veleprodajnih energetskih trgih posledica gibanja cen elektrike in najnovejših vladnih ukrepov za znižanje cen naftnih derivatov.

Ključni dejavnik upočasnitve energetske inflacije je bila cena elektrike. Ta je marca k skupni medletni rasti cen energentov prispevala 2,4 odstotne točke, kar je 4,5 odstotne točke manj kot februarja (slika 6.1.1, levo). Znižanje na eni strani odraža tekoče pocihitve ob vstopu v nizko sezono obračunavanja omrežnin, na drugi strani pa je posledica gibanja cen februarja in marca lani. Takrat se je namreč izteklo obdobje regulirane cene električne energije, hkrati pa se je iztekel tudi interventni zakon Vlade RS, s katerim so bile januarja in februarja 2025 tarifne postavke za obračunsko moč v prvem časovnem bloku močno znižane. Ob tem se je marca 2026 izteklo tudi obdobje plačevanja prepolovljene stopnje prispevka SPTE+OVE, hkrati pa je v veljavo stopil nov cenik nekoliko višjih tarifnih postavk za omrežnino. S tem sta oba dejavnika tekoče, 6,4-odstotno, znižanje cen elektrike nekoliko omejila.

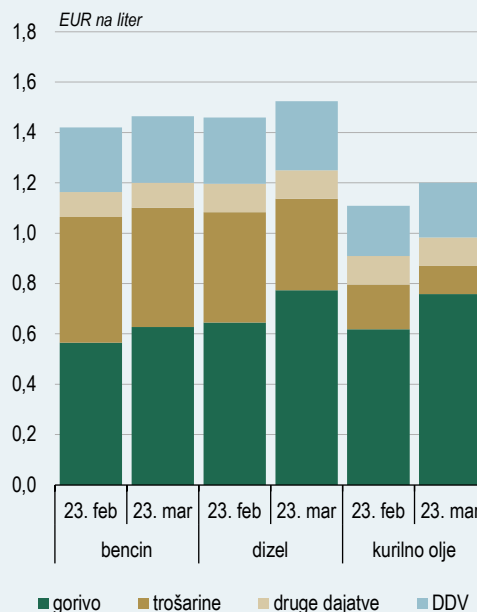
Poleg nižjega prispevka cen elektrike je Vlada RS v prvem delu marca omejila prenos veleprodajnih cen energentov v končne cene naftnih derivatov (slika 6.1.1, desno).³⁹ Po naših ocenah bi bila medletna rast cen energentov brez teh ukrepov marca višja za približno 1,4 odstotne točke, kar bi pomenilo, da bi skupna marčna inflacija znašala 2,6 % namesto 2,4 %. Pri oceni vpliva smo uporabili tedenske podatke o strukturi maloprodajnih cen naftnih derivatov (angl. Weekly Oil Bulletin), na podlagi katerih smo oblikovali alternativni scenarij, ki bi obveljal brez sprememb trošarin in dajatev. Primerjava obeh scenarijev je omogočila oceno vpliva vladnih ukrepov na tekočo rast posameznih energentov, ki smo jih nato z uporabo uteži v potrošniški košarici združili v oceno njihovega prispevka k medletni rasti cen energentov in skupne inflacije.⁴⁰

Slika 6.1.1: **Struktura cen naftnih derivatov in razčlenitev dejavnikov spremembe medletne rasti cen energentov**

Razčlenitev spremembe medletne rasti cen energentov

Struktura cene naftnih derivatov

Vir: Weekly Oil Bulletin, SURS, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Na sliki levo so prikazani ocenjeni prispevki posameznih dejavnikov k spremembi medletne rasti cen energentov marca. Prispevek »goriva« predstavlja ocenjen vpliv marčne podražitve bencina, dizla in kurilnega olja ob predpostavki nespremenjenih trošarin in dajatev. Prispevek »ukrepi« odraža ocenjen učinek vladnih ukrepov prek znižanja trošarin. »Elektrika« prikazuje prispevek cen elektrike k spremembi medletne rasti cen energentov, ki med drugim vključuje vpliv izteka interventnega zakona za omilitve posledic obračuna visoke omrežnine za gospodinjstva in iztek regulacije cen električne energije iz februarja lani, iztek 50-odstotnega znižanja prispevka za SPTE+OVE v času visoke sezone med novembrom 2025 in februarjem 2026 ter zvišanje tarifnih postavk za omrežnino marca 2026.

Razčlenitev spremembe medletne rasti cen energentov kaže, da so kljub skupnemu znižanju višje cene na svetovnih energetskih trgih že marca krepile energetsko inflacijo. Poleg neposrednega vpliva lahko višje veleprodajne cene energentov inflacijo krepijo tudi posredno, prek višjih vhodnih stroškov v proizvodnji blaga in storitev ter učinkov drugega reda, ki se nanašajo na inflacijska pričakovanja in plačno-inflacijska gibanja.

³⁹ Na [425. dopisni seji](#) je Vlada RS trošarine za bencinsko gorivo znižala iz 0,49934 evra/liter na 0,47457 evra/liter, za dizelsko gorivo iz 0,43869 evra/liter na 0,36277 evra/liter in za ekstra lahko kurilno olje iz 0,177 evra/liter zniža na 0,1118 evra/liter. Te vrednosti trošarin so stopile v veljavo 10. marca 2026. Dva tedna kasneje je na [436. dopisni seji](#) Vlada RS vnovič znižala trošarine, in sicer za dizelsko gorivo na 0,33 evra/liter, za ekstra lahko kurilno olje pa na 0,07875 evra/liter. Spremenjene trošarine so stopile v veljavo 24. marca 2026, vendar zaradi metodologije spremljanja cen pri SURS niso zajete v podatkih cen življenjskih potrebščin za marec 2026. Ob tem je na [433. dopisni seji](#) Vlada RS sprejela tudi sklep, s katerim se od 24. marca 2026 do 4. maja 2026 začasno ukinja plačilo dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo ogljikovega dioksida za motorni bencin, dizelsko gorivo in kurilno olje. Tudi ta ukrep se še ni odrazil v podatku za marčno inflacijo. Višji učinek vladnih ukrepov na maloprodajne cene goriv lahko pričakujemo v prihodnjem mesecu.

⁴⁰ Vrednosti so bile izračunane na podlagi tedenskih podatkov o strukturi maloprodajnih cenah naftnih derivatov (angl. Weekly Oil Bulletin). Podatki, ki so objavljeni vsak ponedeljek, zajemajo 7-dnevno poročevalsko obdobje med predpreteklim petkom in preteklim četrtnikom. To pomeni, da podatek, objavljen 23. februarja, še ni vseboval skoka nafte na svetovnih trgih, vsi naslednji pa so ga že. Za izračun dejanske in alternativne ravni cen naftnih derivatov smo za februar uporabili podatke WOB, objavljene za 2., 9., 16. in 23. februar, za marec pa za 2., 9., 16. in 23. marec.

Ob vztrajanju kriznih razmer na energetskih trgih bodo ti dejavniki postopno prehajali vse bolj do izraza, kar krepi inflacijska tveganja v naslednjih mesecih.

7

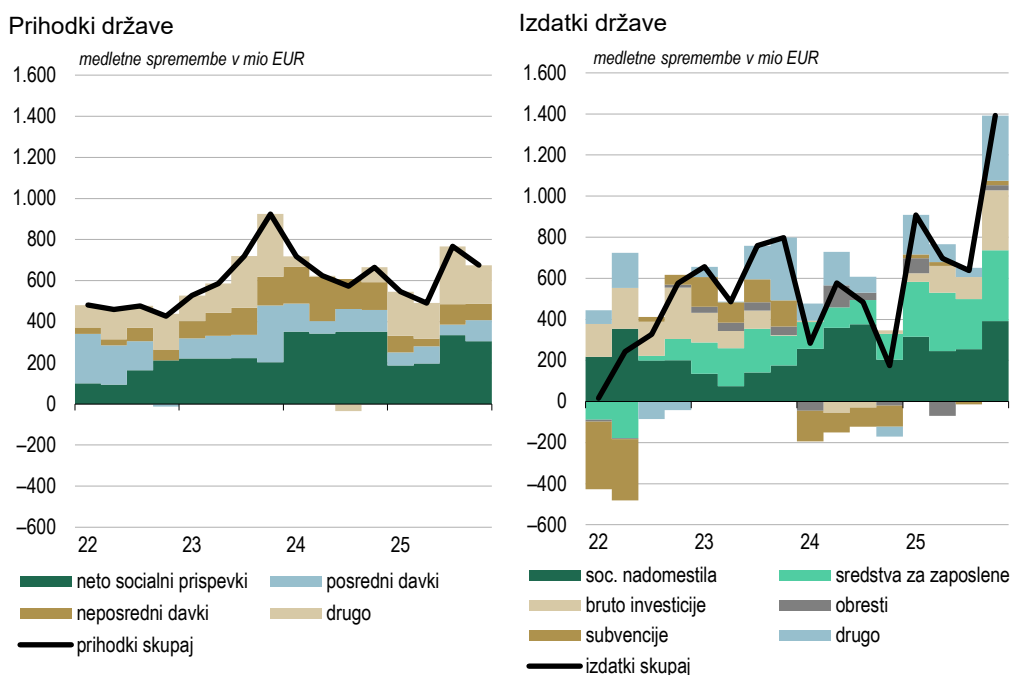
Fiskalni položaj države

Primanjkljaj države se je lani ob visoki rasti izdatkov – zlasti socialnih nadomestil, sredstev za zaposlene in investicij – povečal, medtem ko se je dolg v deležu BDP ob rasti tega nadalje znižal.

Primanjkljaj države je v letu 2025 znašal 1,7 mrd EUR oziroma 2,5 % BDP, kar je za 1,6 odstotne točke BDP več kot v letu prej. Izdatki za obresti so ostali pri 1,3 % BDP, primarni saldo pa je ponovno prešel v primanjkljaj. Največje poslabšanje salda je bilo doseženo v zadnjem četrletju, ko je rast izdatkov s 16,8 % presegla rast prihodkov za 8,6 odstotne točke.

Prihodki države so se povečali za 2,5 mrd EUR oziroma za 8,1 %. K rasti so največ prispevali neto socialni prispevki, kar je posledica za javne finance ugodnih razmer na trgu dela in uvedbe novega prispevka za dolgotrajno oskrbo julija 2025 (slika 7.1, levo). Neposredni davki so bili medletno večji za 5,2 %, pri čemer je bila rast dohodnine ob delni uskladitvi lestvice in olajšav s plačami nekoliko višja, medtem ko je bila rast davka od dohodkov podjetij nižja. Posredni davki (na proizvodnjo in uvoz) so porasli najmanj, za 3,5 %, kar je primerljivo z rastjo zasebne potrošnje. Trošarine so upadle, medtem ko je bilo pobranega davka na dodano vrednost več. Kapitalski prihodki so se okrepili ob pospešenem izvajanju Načrta za okrevanje in odpornost.

Slika 7.1: Prihodki in izdatki države po metodologiji ESA

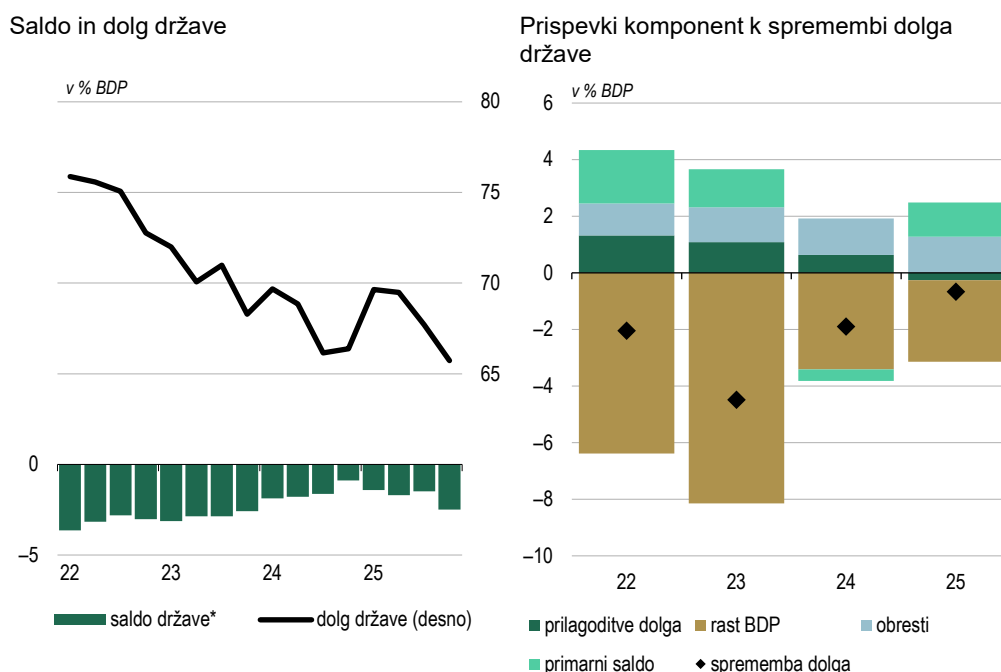

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek: četrto četrletje 2025.

Izdatki države so se povečali bolj kot prihodki, in sicer za 3,6 mrd EUR oziroma 11,6 %. K rasti so največ prispevali socialna nadomestila, plače in investicije. Pokojnine, ki predstavljajo največji del socialnih nadomestil, so se lani uskladile za 4,5 %, hkrati se je povečalo tudi število upokojencev (za 1,6 %),⁴¹ ki so ob koncu leta prejeli še zimski dodatek. Plačna reforma je prinesla zvišanje plač v sektorju država, dodatno pa so sredstva za zaposlene povečala tudi napredovanja in izplačilo zimskega regresa (božičnice) v višini polovice minimalne plače. Država je gospodarsko aktivnost podpirala z investicijami, ki so medletno najbolj izrazito porasle v zadnjem četrtletju. Vsi ti dejavniki so precej povečali primanjkljaj države, zlasti v lanskem zadnjem četrtletju (slika 7.1, desno).

Državni dolg se je v letu 2025 nominalno povečal za 1,6 mrd EUR in dosegel 46,3 mrd EUR. V deležu BDP se je znižal na 65,7 %, kar je manj kot pred pandemijo, ko je leta 2019 znašal 66,0 % BDP. K znižanju deleža je največ prispevala rast nominalnega BDP, pri čemer je bil njen vpliv v obdobju visoke inflacije izrazitejši kot v zadnjih dveh letih (slika 7.2). Implicitna obrestna mera, ocenjena na podlagi obrestnih izdatkov preteklega leta in povprečja dolga v zadnjih dveh letih, je ostala nespremenjena pri 2,0 %.

Slika 7.2: Saldo in dolg države po metodologiji ESA ter sprememba dolga

Vir: SURS, preračuni Banke Slovenije. Zadnji podatek levo: četrto četrtletje 2025. Opomba: * Na sliki levo je saldo države izračunan kot drseče vsote štirih četrtletij.

Primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja se je v prvih dveh mesecih letos ob ohranjanju visoke rasti odhodkov povečal.

Primanjkljaj konsolidirane bilance javnega financiranja je v prvih dveh mesecih letošnjega leta znašal 132 mio EUR, medtem ko je v istem obdobju lani znašal 21 mio EUR. Prihodki so se povečali za 8,7 %, predvsem zaradi višjih davčnih prihodkov in prejetih sredstev iz proračuna EU. Visoka je bila zlasti medletna rast prispevkov za socialno varnost, k čemur je prispevala uvedba prispevka za dolgotrajno oskrbo julija lani, ob nadaljnji rasti realnega razpoložljivega dohodka gospodinjstev se je okrepila

⁴¹ Vključeni so prejemniki starostnih, delnih, invalidskih, družinskih in vdovskih pokojnin.

tudi rast davka na dodano vrednost. K visoki, 11,2-odstotni rasti odhodkov so največ prispevale plače ter transferi posameznikom in gospodinjstvom. Saldo tokov s proračunom EU se je medletno nekoliko izboljšal predvsem zaradi večjega priliva sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost.

Državni proračun je v prvih dveh mesecih k primanjkljaju konsolidirane bilance prispeval 108 mio EUR, marca pa se je ta še povečal in v prvem četrtletju dosegel 700 mio EUR, s čimer je bil medletno večji za približno 250 mio EUR. Za celotno leto je načrtovan primanjkljaj državnega proračuna v višini 2,1 mrd EUR (lani 1,7 mrd EUR).

Do konca marca je zadolževanje pokrilo že več kot 60 % načrtovanih potreb iz Programa financiranja proračuna za leto 2026. Največji delež zadolžitve je bil izveden z izdajo 10-letne obveznice v domači valuti v višini 2,5 mrd EUR, s kuponsko obrestno mero 3,275 %. Tretje leto zapored so bile izdane ljudske obveznice v skupni vrednosti 225 mio EUR, prvič pa tudi panda obveznice v renminbijih na kitajskem trgu v višini 503 mio EUR. Poleg tega je bilo izvedenih več izdaj zakladnih menic z ročnostjo do enega leta.

Tveganja na fiskalnem področju ostajajo povišana. Zaradi vojne na Bližnjem vzhodu in visokih cen energentov je Vlada RS znižala trošarine na naftne derivate in začasno, za 42 dni, do 4. maja 2026, odpravila plačevanje okoljske dajatve za onesnaževanje zraka z emisijo CO₂ za motorni bencin, dizelsko gorivo in kurilno olje, pri čemer so možni tudi nadaljnji ukrepi.⁴² Ti morajo biti začasni in ciljno usmerjeni, saj to omejuje fiskalne stroške in blaži vpliv druginje na bolj ranljive skupine prebivalstva. Dodatno tveganje predstavlja morebitna upočasnitev gospodarske aktivnosti in poslabšanje razmer na trgu dela, negotovosti pa so povezane tudi z oblikovanjem nove vlade po volitvah, kar se nanaša predvsem na nujnost sprejemanja javno-finančno vzdržnih ukrepov. Ob tem ostajajo prisotna tudi tveganja, povezana s stroški staranja prebivalstva, okoljskimi zahtevami in obrambnimi izdatki.

⁴² Ti bi lahko bili podobni kot v času energetske krize leta 2022; med potencialnimi ukrepi se omenja tudi možnost znižanja DDV na osnovne življenjske potrebščine. Vlada RS je aprila tudi izdala uredbo, ki določa obveznost predhodnega soglasja za dvig cen električne energije in zemeljskega plina za določene skupine odjemalcev ter sprejela sklep, s katerim poziva nosilce bilančnih skupin plina (Adriaplin, Energetika Ljubljana, GEN-I, Geoplin, HSE, Plinarna Maribor in drugi), da nemudoma začnejo sklepati pogodbe o skladiščenju in dobavi plina ter pravočasno zagotovijo zadostne količine plina za prihajajočo ogrevalno sezono.

Tabela 8.1: Ključni makroekonomski kazalniki na mesečni ravni, Slovenija

	2024	2025	12 mes. do jan. 26	3 mes. do jan. 25	3 mes. do jan. 26	2025 nov.	2025 dec.	2026 jan.	2026 feb.	2026 mar.
Gospodarska gibanja										
	ravnotežje odgovorov v odstotnih točkah									
Kazalnik gospodarske klime	-2,7	-1,9	-1,7	-3,2	-0,2	-0,9	0,1	0,1	-3,0	-2,5
- predelovalne dejavnosti	-7,8	-6,6	-6,3	-8,3	-4,7	-5,0	-5,0	-4,0	-8,0	-8,0
	medletna rast v %									
Industrijska proizvodnja: - skupaj	-1,2	-1,8	-2,3	0,4	-3,2	-2,6	-0,5	-6,5	-1,9	...
- predelovalne dejavnosti	0,9	-1,4	-1,9	0,9	-3,2	-1,7	-1,4	-7,1	2,3	...
Gradbeništvo: - skupaj	-9,4	10,1	10,6	-1,5	9,7	10,7	8,8	9,1	24,1	...
- stavbe	-12,6	9,1	8,5	-3,4	2,3	4,7	-3,5	5,3	18,8	...
Trgovina in druge zasebne storitve - skupaj	1,9	1,6	1,8	0,7	3,5	3,4	5,4	2,1
Trgovina z motornimi vozili in popravila	6,8	5,3	5,0	0,1	3,5	6,5	7,3	-2,2
Trgovina na drobno brez vozil	0,7	0,9	0,5	0,9	0,9	-1,6	5,8	-1,5
Druge zasebne storitve	1,5	1,8	2,3	0,1	4,3	4,9	4,4	3,8
	Trg dela									
	medletna rast v %									
Povprečna bruto plača	6,2	5,9	5,9	5,5	2,9	2,9	-0,5	6,7
- zasebni sektor	7,1	3,9	4,1	4,7	0,7	-0,3	-3,9	7,2
- javni sektor	4,6	9,4	9,0	7,0	6,7	8,8	6,1	5,5
Povprečna realna neto plača ¹	1,8	2,6	2,5	2,4	-1,3	-1,4	-5,5	3,0
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	4,6	4,6	4,6	4,8	4,8	4,6	4,8	5,0
Registrirane brezposelne osebe	-5,6	-1,2	-1,0	-2,9	-0,1	0,2	0,3	-0,7	-0,4	-0,2
Delovno aktivno prebivalstvo	1,1	-0,3	-0,3	0,2	-0,0	-0,4	0,3	-0,0
- storitve pretežno zasebnega sektorja	1,1	-0,8	-0,8	-0,1	-0,7	-1,1	-0,4	-0,7	-0,7	...
- storitve pretežno javnega sektorja	1,2	1,1	1,2	0,8	1,9	1,5	2,3	1,9	1,8	...
	Gibanje cen									
	medletna rast v %									
HICP	2,0	2,5	2,5	2,0	2,4	2,4	2,6	2,4	2,8	2,4
- storitve	4,8	3,8	3,8	3,7	3,6	3,4	3,7	3,7	3,9	4,1
- industrijsko blago brez energentov	0,5	0,6	0,7	0,4	0,3	-0,1	0,3	0,8	0,3	0,1
- hrana	2,0	4,9	5,1	2,4	4,7	4,7	4,8	4,6	4,3	3,3
- energenti	-2,3	-1,6	-2,1	-0,1	-0,3	0,7	0,4	-2,1	2,8	1,1
Kazalnik osnovne inflacije ²	2,8	2,4	2,4	2,2	2,1	1,9	2,2	2,4	2,3	2,3
	Tekoči račun plačilne bilance									
	v % BDP									
Saldo tekočega računa	4,5	3,5	3,7	1,7	1,2	0,6	-0,2	3,3	2,5	...
1. Blago	0,6	-0,2	-0,2	-1,2	-1,7	-1,8	-3,8	0,5	1,6	...
2. Storitve	5,5	5,6	5,6	4,8	4,9	4,5	6,3	3,7	3,4	...
3. Primarni dohodki	-1,1	-0,6	-0,5	-0,9	-0,5	-0,6	-1,7	0,9	-0,5	...
4. Sekundarni dohodki	-0,5	-1,3	-1,2	-1,0	-1,5	-1,6	-0,9	-1,9	-1,9	...
	nominalna medletna rast v %									
Izvoz blaga in storitev	2,1	2,0	1,6	2,8	1,1	2,1	3,6	-2,5	1,7	...
Uvoz blaga in storitev	2,5	2,8	2,0	4,6	1,5	3,2	4,9	-3,7	1,0	...
	Javne finance									
	2024	2025	12 mes. do feb. 26	2025 jan.-feb.	2026 jan.-feb.					
Konsolidirana bilanca ³	mio EUR		% BDP	medl. rast v %	mio EUR	medl. rast v %	mio EUR	medl. rast v %		
Prihodki	27.918	29.659	42,1	6,7	4.449	5,9	4.838	8,7		
Davki	24.547	25.963	36,8	5,7	4.180	8,3	4.491	7,4		
Prejeta sredstva iz EU	1.040	1.248	1,9	37,9	34	-70,3	109	216,3		
Ostali	2.331	2.448	3,4	4,9	234	2,5	239	1,9		
Odhodki	28.871	31.433	44,7	8,8	4.470	12,2	4.970	11,2		
Tekoči odhodki	12.910	14.136	20,2	10,1	1.889	11,5	2.181	15,5		
- plače in drugi izdatki zaposlenim	6.539	7.473	10,7	14,7	1.145	10,2	1.296	13,2		
- izdatki za blago in storitve	4.368	4.595	6,5	5,7	621	8,5	696	12,1		
- obresti	793	836	1,2	3,5	65	18,4	60	-6,7		
Tekoči transferji	12.794	13.767	19,5	6,9	2.192	12,0	2.347	7,1		
- transferji posameznikom in gospodinjstvom	10.397	11.057	15,7	6,5	1.765	6,4	1.891	7,1		
Investicijski odhodki, transferji	2.531	2.810	4,0	10,5	269	13,7	292	8,5		
Saldo	-953	-1.774	-2,6		-21		-132			

Vir: SURS, Banka Slovenije, Ministrstvo za finance, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Podatki v tabeli so neprilagojeni z izjemo kazalnikov klime, kjer so podatki desezonirani in prilagojeni delovnim dnevom. Mesečni kazalniki aktivnosti v industriji, gradbeništvu in storitvah so realni. Zaradi spremenjenega vira podatkov so bile serije za povprečne plače pred letom 2023 prilagojene na podlagi stopenj rasti prejšnjih serij. (1) HICP-deflator. (2) Inflacija brez energentov, hrane, alkohola in tobaka. (3) Konsolidirane bilance državnega proračuna, proračuna občin, pokojninsko-invalidskega in obveznega zdravstvenega zavarovanja po načelu plačane realizacije.

Tabela 8.2: Ključni makroekonomski kazalniki na četrtletni ravni za Slovenijo in evrsko območje

	2023	2024	2025	25Q2	25Q3	25Q4	26Q1	2023	2024	2025	25Q2	25Q3	25Q4	26Q1
	Slovenija							evrsko območje						
Gospodarska gibanja								četrtna rast v %						
BDP				0,9	0,9	0,4	...				0,1	0,3	0,2	...
- industrija				0,2	0,1	-0,4	...				0,1	0,0	-0,2	...
- gradbeništvo				6,5	5,8	4,5	...				0,1	0,2	0,7	...
- storitve pretežno javnega sektorja (OPQ)				1,6	0,1	3,8	...				0,1	0,4	0,2	...
- storitve pretežno zasebnega sektorja (brez OPQ)				0,8	1,3	-0,5	...				0,1	0,3	0,2	...
Domača potrošnja				0,5	1,5	2,9	...				0,4	0,7	0,4	...
- država				1,9	0,9	1,2	...				0,4	0,7	0,5	...
- gospodinjstva in NPISG ¹				0,2	0,3	1,0	...				0,4	0,3	0,5	...
- bruto investicije				-1,9	3,3	10,8	...				0,4	1,9	0,0	...
- bruto investicije v osnovna sredstva				3,2	5,0	2,7	...				-1,4	1,3	0,6	...
								medletna rast v %						
BDP	2,4	1,7	1,1	0,8	1,9	2,0	...	0,4	0,9	1,4	1,4	1,4	1,4	...
- industrija	6,5	3,8	...	-0,7	0,0	-2,1	...	-1,7	-0,5	2,1	2,2	2,7	1,4	...
- gradbeništvo	11,8	-3,7	...	3,9	13,3	16,5	...	1,7	-1,5	0,6	-0,1	0,9	2,2	...
- storitve pretežno javnega sektorja (OPQ)	0,8	1,8	...	1,9	2,2	1,7	...	1,0	1,8	1,2	1,1	1,1	1,0	...
- storitve pretežno zasebnega sektorja (brez OPQ)	1,1	1,2	...	0,9	2,1	2,1	...	0,6	0,7	1,4	1,3	1,6	1,6	...
Domača potrošnja	0,0	3,3	2,6	-0,1	3,8	5,4	...	0,0	0,6	2,1	2,5	2,0	2,0	...
- država	2,1	7,3	1,6	-0,7	1,2	3,8	...	1,5	2,3	1,6	1,4	1,5	1,6	...
- gospodinjstva in NPISG	-0,0	3,8	1,7	2,3	1,3	3,0	...	0,5	1,4	1,5	1,7	1,4	1,6	...
- bruto investicije	-1,6	-1,3	5,5	-4,7	13,1	13,2	...	-2,3	-2,8	4,2	5,8	4,1	3,5	...
- bruto investicije v osnovna sredstva	5,5	-0,3	4,1	-0,1	10,0	11,9	...	2,5	-2,5	3,0	3,2	3,1	3,4	...
- prispevek zalog k rasti BDP, v o. t.	-1,6	-0,2	0,3	-1,1	0,6	0,3	...	-1,1	-0,1	0,3	0,6	0,3	0,0	...
Trg dela								četrtna rast v %						
Zaposlenost				0,0	0,0	0,0	...				0,1	0,2	0,2	...
- pretežno zasebni sektor (brez OPQ)				-0,2	-0,1	-0,1	...				0,1	0,1	0,2	...
- pretežno javne storitve (OPQ)				0,6	0,5	0,5	...				0,2	0,3	0,3	...
								medletna rast v %						
Zaposlenost	1,5	0,5	-0,4	-0,5	-0,4	-0,3	...	1,5	1,0	0,7	0,8	0,6	0,7	...
- pretežno zasebni sektor (brez OPQ)	1,5	0,1	-1,0	-1,1	-1,0	-0,8	...	1,6	0,8	0,6	0,6	0,5	0,6	...
- pretežno javne storitve (OPQ)	1,6	2,0	1,9	1,9	1,9	2,1	...	1,3	1,5	1,2	1,3	1,1	1,0	...
Sredstva za zaposlene na zaposlenega	9,6	6,2	7,9	8,8	8,7	5,7	...	5,3	4,5	3,9	4,1	4,1	3,7	...
- pretežno zasebni sektor (brez OPQ)	9,6	6,5	...	7,4	7,9	3,0	...	5,5	4,4	3,7	4,0	3,9	3,3	...
- pretežno javne storitve (OPQ)	9,5	5,1	...	13,1	10,9	14,6	...	4,8	4,8	4,4	4,4	4,4	4,7	...
Stroški dela na enoto proizvoda, nominalno ²	8,7	4,9	6,3	7,3	6,2	3,4	...	6,5	4,6	3,2	3,4	3,3	3,0	...
Stroški dela na enoto proizvoda, realno ³	-1,2	1,4	2,8	3,8	2,5	-0,3	...	0,3	1,5	0,8	0,9	0,8	0,4	...
ILO stopnja brezposelnosti, v&	3,7	3,7	3,9	3,2	4,2	4,1	...	6,6	6,4	6,3	6,2	6,3	6,2	...
Menjava s tujino								četrtna rast v %						
Realni izvoz blaga in storitev				-0,6	0,9	-0,3	...				-0,5	0,8	-0,4	...
Realni uvoz blaga in storitev				-2,2	1,0	2,5	...				0,0	1,8	-0,1	...
								medletna rast v %						
Realni izvoz blaga in storitev	-1,9	2,3	0,3	0,3	-0,4	0,5	...	-1,2	0,5	2,0	0,2	2,8	2,6	...
Realni uvoz blaga in storitev	-4,5	4,3	2,1	-0,9	1,7	4,8	...	-2,0	-0,1	3,6	2,5	4,3	4,1	...
Tekoči račun plačilne bilance v % BDP ⁴	4,8	4,5	3,5	4,5	4,2	3,5	...	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	...
Prispevek neto izvoza k rasti BDP, v o. t.	2,4	-1,3	-1,3	0,9	-1,6	-3,1	...	0,4	0,3	-0,6	-1,1	-0,5	-0,6	...
Financiranje								v % BDP						
Bilančna vsota bank	84,9	82,9	84,3	84,3	83,5	84,3	...	253,4	251,4	249,6	251,9	250,2	249,6	...
Posojila podjetjem	17,5	16,3	16,4	16,4	16,4	16,4	...	33,7	32,7	32,2	32,5	32,4	32,2	...
Posojila gospodinjstvom	19,9	20,1	20,7	20,4	20,6	20,7	...	44,9	43,4	42,8	43,0	42,9	42,8	...
Inflacija								v %						
HICP	7,2	2,0	2,5	2,2	2,9	2,7	2,5	5,5	2,4	2,1	2,0	2,1	2,1	2,0
Osnovna (brez energentov, hrane, alkohola in tobaka)	6,7	2,8	2,4	2,4	2,7	2,1	2,3	5,0	2,8	2,4	2,4	2,3	2,4	2,3
Javne finance								v % BDP						
Dolg države	68,3	66,4	65,7	69,5	67,7	65,7	...	86,5	86,6	...	87,7	88,0
Saldo države ⁴	-2,6	-0,9	-2,5	-1,7	-1,5	-2,5	...	-3,5	-3,1	...	-2,9	-3,0
- plačilo obresti ⁴	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	...	1,7	1,9	...	1,9	1,9
- primarni saldo ⁴	-1,3	0,4	-1,2	-0,4	-0,2	-1,2	...	-1,8	-1,2	...	-1,0	-1,1

Vir: SURS, Eurostat, Banka Slovenije, ECB, Ministrstvo za finance RS, preračuni Banke Slovenije.

Opomba: Za izračun medletnih stopenj rasti so uporabljeni neprilagojeni podatki, za izračun tekočih stopenj rasti pa desezonirani. (1) Podatki za Slovenijo so izračunani kot razlika desezoniranih podatkov za končno potrošnjo skupaj in končno potrošnjo države. (2) Nominalni stroški dela na enoto proizvoda so količnik med nominalnimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega in realno produktivnostjo dela. (3) Realni stroški dela na enoto proizvoda so količnik med nominalnimi sredstvi za zaposlene na zaposlenega ter nominalno produktivnostjo dela. (4) 4-četrtna drseče vsote.

Kratice

AJPES	Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve
BDP	bruto domači proizvod
BS	Banka Slovenije
CEE	države srednje in vzhodne Evrope, ki so del evrskega območja: Estonija, Hrvaška, Latvija, Litva in Slovaška
ECB	Evropska centralna banka
ECI	indeks ekonomske kompleksnosti (angl. Economic Complexity Index)
EO	evrsko območje
EO4	štiri največje članice evrskega območja (Francija, Italija, Nemčija in Španija)
ESA	Evropski sistem računov (angl. European System of Accounts)
EU	Evropska unija
EUR	evro
Fed	Ameriška centralna banka (angl. Federal Reserve System)
FURS	Finančna uprava Republike Slovenije
HICP	harmoniziran indeks cen življenjskih potrebščin
OIS	obrestna zamenjava (angl. Overnight Index Swap)
PCI	indeks kompleksnosti izdelkov (angl. Product Complexity Index)
PMI	kazalnik nabavnih menedžerjev
RCA	primerjalna prednost (angl. Revealed Comparative Advantage)
SURS	Statistični urad Republike Slovenije
S&P 500	Standard and Poor's 500
STOXX	
Europe 600	osrednji evropski delniški indeks
USD	ameriški dolar (angl. United States Dollar)
ZDA	Združene države Amerike
ZK	Združeno kraljestvo
ZPIZ	Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije
ZRSZ	Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje

Kratice standardne klasifikacije dejavnosti (SKD 2025)

A – Kmetijstvo in lov, gozdarstvo, ribištvo, **01** – Kmetijska proizvodnja in lov ter z njima povezane storitve, **02** – Gozdarstvo, **03** – Ribištvo in akvakultura **B** – Rudarstvo, **05** – Pridobivanje premoga, **06** – Pridobivanje surove nafte in zemeljskega plina, **07** – Pridobivanje rud, **08** – Pridobivanje rudnin in kamnin, **09** – Storitve za rudarstvo **C** – Predelovalne dejavnosti, **10** – Proizvodnja živil, **11** – Proizvodnja pijač, **12** – Proizvodnja tobačnih izdelkov, **13** – Proizvodnja tekstilij, **14** – Proizvodnja oblačil, **15** – Proizvodnja usnja, usnjenih in sorodnih izdelkov iz drugih materialov, **16** – Proizvodnja lesa ter lesenih in plutovinastih izdelkov, razen pohištva, proizvodnja slamatih in pletarskih izdelkov, **17** – Proizvodnja papirja in izdelkov iz papirja, **18** – Tiskarstvo in razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa, **19** – Proizvodnja koksa in rafiniranih naftnih proizvodov, **20** – Proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov, **21** – Proizvodnja farmacevtskih surovin in preparatov, **22** – Proizvodnja gumenih in plastičnih izdelkov, **23** – Proizvodnja nekovinskih mineralnih izdelkov, **24** – Proizvodnja kovin, **25** – Proizvodnja kovinskih izdelkov, razen strojev in naprav, **26** – Proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov, **27** – Proizvodnja električnih naprav, **28** – Proizvodnja strojev in naprav, d. n., **29** – Proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic, **30** – Proizvodnja drugih vozil in plovil, **31** – Proizvodnja pohištva, **32** – Druge raznovrstne predelovalne dejavnosti, **33** – Popravila, vzdrževanje in montaža strojev in naprav **D** – Oskrba z električno energijo, plinom, paro in hladnim zrakom, **35** – Oskrba z električno energijo, plinom, paro in hladnim zrakom **E** – Oskrba z vodo; ravnanje z odpadki in odpadki; saniranje okolja, **36** – Zbiranje, prečiščevanje in distribucija vode, **37** – Ravnanje z odpadki, **38** – Zbiranje, odvoz, predelava in odstranjevanje odpadkov, **39** – Saniranje okolja in drugo ravnanje z odpadki **F** – Gradbeništvo, **41** – Gradnja stanovanjskih in nestanovanjskih stavb, **42** – Gradnja inženjerskih objektov, **43** – Specializirana gradbena dela **G** – Trgovina, **46** – Trgovina na debelo, **47** – Trgovina na drobno **H** – Prevoz in skladiščenje, **49** – Kopenski prevoz, cevovodni transport, **50** – Vodni prevoz, **51** – Zračni prevoz, **52** – Skladiščenje in spremljajoče prevozne dejavnosti, **53** – Poštna in kurirska dejavnost **I** – Nastanitvene in gostinske dejavnosti, **55** – Nastanitvene dejavnosti, **56** – Dejavnosti strežbe hrane in pijač **J** – Založništvo, radiodifuzija ter produkcija in distribucija vsebin, **58** – Založništvo, **59** – Dejavnosti produkcije filmov, videofilmov in televizijskih oddaj ter snemanja in izdajanja zvočnih zapisov in muzikalij, **60** – Radijska in televizijska dejavnost, dejavnost tiskovnih agencij in druge dejavnosti distribucije vsebin **K** – Dejavnosti v zvezi s telekomunikacijami, računalniškimi programiranjem, svetovanjem, računalniško infrastrukturo in drugimi informacijskimi storitvami, **61** – Telekomunikacijske dejavnosti, **62** – Računalniško programiranje, svetovanje in druge s tem povezane dejavnosti, **63** – Dejavnosti v zvezi z računalniško infrastrukturo, obdelavo podatkov in gostovanjem ter druge informacijske dejavnosti **L** – Finančne in zavarovalniške dejavnosti, **64** – Dejavnosti finančnih storitev, razen zavarovalništva in dejavnosti pokojninskih skladov, **65** – Dejavnost zavarovanja, pozavarovanja in pokojninskih skladov, razen obvezne socialne varnosti, **66** – Pomožne dejavnosti za finančne in zavarovalniške storitve **M** – Poslovanje z nepremičninami, **68** – Poslovanje z nepremičninami **N** – Strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti,

69 – Pravne in računovodske dejavnosti, **70** – Dejavnost uprav podjetij; podjetniško in poslovno svetovanje, **71** – Arhitekturna in inženirska dejavnost, tehnično preizkušanje in analiziranje, **72** – Znanstvena raziskovalna in razvojna dejavnost, **73** – Oglaševanje, raziskovanje trga, stiki z javnostjo, **74** – Druge strokovne, znanstvene in tehnične dejavnosti, **75** – Veterinarstvo **O** – Druge raznovrstne poslovne dejavnosti, **77** – Dajanje v najem in zakup, **78** – Zaposlovalne dejavnosti, **79** – Dejavnost potovalnih agencij, organizatorjev potovanj ter druge storitve rezervacij in druge s potovanji povezane dejavnosti, **80** – Preiskovalne dejavnosti in varovanje, **81** – Dejavnost oskrbe stavb in okolice, **82** – Pisarniške in spremljajoče poslovne storitvene dejavnosti **P** – Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti, **84** – Dejavnost javne uprave in obrambe, dejavnost obvezne socialne varnosti **Q** – Izobraževanje, **85** – Izobraževanje **R** – Zdravstvo in socialno varstvo, **86** – Zdravstvo, **87** – Socialno varstvo z nastanitvijo, **88** – Socialno varstvo brez nastanitve **S** – Kulturne, športne in rekreacijske dejavnosti, **90** – Umetniško ustvarjanje in uprizoritvene umetnosti, **91** – Dejavnost knjižnic, arhivov, muzejev in druge kulturne dejavnosti, **92** – Prirejanje iger na srečo, **93** – Športne in druge dejavnosti za prosti čas **T** – Druge dejavnosti, **94** – Dejavnost članskih organizacij, **95** – Popravila in vzdrževanje računalnikov, izdelkov za široko rabo, motornih vozil in motornih koles, **96** – Osebne storitve **U** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem ter proizvodnja za lastno rabo, **97** – Dejavnost gospodinjstev z zaposlenim hišnim osebjem, **98** – Raznovrstna proizvodnja gospodinjstev za lastno rabo **V** – Dejavnosti eksteritorialnih organizacij in teles, **99** – Dejavnost eksteritorialnih organizacij in teles

Kratice držav

AT – Avstrija, **BE** – Belgija, **BG** – Bolgarija, **CY** – Ciper, **CZ** – Češka, **ME** – Črna gora, **DK** – Danska, **EE** – Estonija, **FI** – Finska, **FR** – Francija, **EL** – Grčija, **HR** – Hrvaška, **IE** – Irska, **IS** – Islandija, **IT** – Italija, **LV** – Latvija, **LT** – Litva, **LU** – Luksemburg, **HU** – Madžarska, **MT** – Malta, **DE** – Nemčija, **NL** – Nizozemska, **UK** – Združeno kraljestvo, **US** – Združene države, **PL** – Poljska, **PT** – Portugalska, **RO** – Romunija, **MK** – Severna Makedonija, **SK** – Slovaška, **SI** – Slovenija, **RS** – Srbija, **ES** – Španija, **SE** – Švedska, **TR** – Turčija